

UPITNIK ZA KANDIDATA ZA POVJERENIKA**Stéphane SÉJOURNÉ****Izvršni potpredsjednik za prosperitet i industrijsku strategiju****1. Opća sposobnost, predanost europskim ciljevima i osobna nezavisnost**

Koji su aspekti Vaših osobnih kvalifikacija i iskustva posebno relevantni za preuzimanje dužnosti povjerenika i promicanje općih europskih interesa, posebno u području za koje biste bili nadležni? Kako ćete doprinosti provedbi političkih smjernica Komisije? Kako ćete provoditi rodno osviještenu politiku i integrirati rodnu perspektivu u sva područja politike koja pripadaju Vašem resoru? Kako ćete provoditi politiku uključivanja mladih?

Koja jamstva u pogledu svoje nezavisnosti možete dati Europskom parlamentu i kako namjeravate osigurati da ni jedna Vaša prošla, sadašnja ili buduća aktivnost ne dovede u pitanje obnašanje Vaših dužnosti u Komisiji?

Pripadnik sam generacije kojoj je Europa osnovna pretpostavka, ali i za koju se treba svakodnevno boriti.

Osnova zato što sam započeo političku karijeru u francuskoj kampanji za referendum 2004. o Ustavu EU-a. Prvi izbori za koje sam se kandidirao bili su europski izbori 2019. Kao zastupnik i predsjednik kluba zastupnika u Europskom parlamentu te kao ministar za Europu i vanjske poslove pridonio sam nekima od najvećih postignuća EU-a posljednjih godina: zeleni plan, naša zajednička kupnja cjepiva, plan za oporavak *Next Generation EU*, regulacija digitalnih tržišta i, naravno, pomoć Ukrajini.

Svakodnevna borba jer sam se susreo s dvojbama u vezi s europskim projektom, posebno nakon Brexita, velikog pritiska da se ponište temelji EU-a, da se ugrozi naše jedinstvo, krize povjerenja u institucije EU-a. Europa je zato svakodnevno čudo, koje je i krhko jer se temelji na kontinuiranoj podršci građana. Kao europski javni dužnosnik, a pogotovo kao povjerenik, to nikada ne smijem smetnuti s uma. Ostvarivanje općeg europskog interesa podrazumijeva izgradnju i provedbu politika koje mogu poboljšati svakodnevni život građana i odgovoriti na goleme izazove s kojima se naš kontinent suočava.

S obzirom na teško desetljeće pred nama, u općem europskom interesu moramo djelovati odlučno, počevši od jednog od glavnih prioriteta: jasne strategije za čistu industriju sa snažnijim jedinstvenim tržištem kako bi se izbjegao predviđeni pad u Europi i njegove teške društvene i političke posljedice. Naše zajednice i vrijedni građani žele kvalificirana, dostojanstvena i dobro plaćena radna mjesta. Naša poduzeća žele prilike za veća i bolja ulaganja, stvaranje i proizvodnju, pod jednakim uvjetima kao i njihovi vanjski konkurenti, a da se pritom ne moraju nositi s nepotrebnim opterećenjem. To su očite i legitimne težnje, koje Europska unija mora ispuniti.

Moje je dugogodišnje uvjerenje da je ponovno preuzimanje vodećeg položaja u gospodarstvu i industriji jamstvo individualnog prosperiteta i snažnih veza u zajednici. Također je nužno ubrzati našu tranziciju prema klimatskoj neutralnosti. Kao savjetnik francuskog ministra gospodarstva i industrije sudjelovao sam u izradi jedne od najvećih gospodarskih reformi u novijoj francuskoj povijesti. Kao zastupnik u Europskom parlamentu i predsjednik kluba zastupnika neumorno sam se zalagao za nov pristup našoj industriji koji nadilazi beskorisnu opoziciju između dekarbonizacije i rasta te umjesto toga povezuje ta dva prioriteta. Kao izvjestitelj zadužen za prava intelektualnog vlasništva za umjetnu inteligenciju zagovarao sam stvaranje jedinstvenog europskog modela utemeljenog na etici i inovacijama. Kao ministar za Europu i vanjske poslove posvetio sam veliku pozornost gospodarskim partnerstvima s demokratskim nacijama u istočnoj Africi ili Latinskoj Americi koja su prethodno bila zanemarena.

Taj način razmišljanja može biti koristan i za jedan od glavnih prioriteta ove Komisije: postizanje rodne ravnopravnosti u našem gospodarstvu, a time i uključivanje rodne perspektive u industrijsku politiku. U ovoj novoj Komisiji, ako me potvrdite, moja prva dužnost bila bi osigurati da sva poduzeća provode Direktivu o ženama u upravnim odborima. Kao član Kolegija radujem se i podupiranju rada kandidatkinje za izvršnu predsjednicu

Minzatu na strateškom planu za obrazovanje u području znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike, koji bi trebao privući više žena i djevojčica u obrazovanje i karijere u tom području. Rodna ravnopravnost cilj je za koji je najvažnija politička volja i u tom pogledu imam dokazane rezultate s imenovanjima žena u francuskom Ministarstvu vanjskih poslova i prvom ministarskom kabinetu u povijesti francuske diplomacije s većinskom zastupljenošću žena. Budem li potvrđen, obvezujem se da ću taj pristup i dalje zagovarati u samom središtu Komisije. Kao 39-godišnji kandidat za izvršnog potpredsjednika, možete računati da bih stvarao prilike za mladu generaciju u svemu što bih činio. Kako bi mladi Europljani imali priliku sudjelovati u pripremi odluka u Europskoj uniji, sa zadovoljstvom ću organizirati godišnje dijaloge s mladima, počevši s prvim tijekom prvih 100 dana u uredu.

Cijeli sam život neumorno radio u općem interesu. Kao predsjednik kluba u Europskom parlamentu nikad nisam bježao od svojih odgovornosti. Za takvu su ulogu iznimno važne i dosljednost i neovisnost. U Parlamentu nikad nisam oklijevao braniti stav različit od onoga svoje stranke ili svoje zemlje ako je to bilo u općem europskom interesu, pogotovo u vezi s Direktivom EU-a o nasilju nad ženama. Također možete biti sigurni da sam se uvijek pridržavao i nastaviti ću se pridržavati najviših etičkih standarda i u potpunosti poštovati Ugovore EU-a i Kodeks ponašanja.

Moja karijera započela je s Europom. Moja prva obveza prema biračima bila je služiti našoj Uniji. Moje dužnosti u vladi uključivale su promicanje europskog jedinstva. Ako prihvatite moje imenovanje u Europsku komisiju, bit ću vjeran ne samo svojoj prisezi da ću braniti europsko jedinstvo i njegova temeljna načela, nego i obvezama kojima sam cijeli život predan.

2. Upravljanje resorom i suradnja s Europskim parlamentom

Možete li se obvezati na to da ćete propisno obavještavati Parlament o Vašim aktivnostima i aktivnostima Vaših odjela? Kako shvaćate svoju odgovornost prema Parlamentu?

Koje ste konkretne obveze spremni preuzeti u pogledu Vaše angažiranosti u radu Parlamenta i prisutnosti u Parlamentu (i u odborima i na plenarnim sjednicama), u pogledu transparentnosti, suradnje i učinkovitog daljnjeg postupanja u vezi sa stajalištima Parlamenta i njegovim zahtjevima za zakonodavne inicijative? Jeste li spremni Parlamentu pravovremeno pružati informacije i dokumente o planiranim inicijativama ili postupcima koji su u tijeku, jednako kao i Vijeću?

Obnašao sam dužnost u Europskom parlamentu i nikad se nisam kolebao u poštovanju prema njemu i njegovim zastupnicima. Obvezujem se da ću zadržati taj poseban odnos, utemeljen na uzajamnom povjerenju, s Europskim parlamentom, koji je u samom središtu europske demokracije.

Legitimitet dobivamo na temelju vašeg glasanja. Iako naša imena predlažu Vijeće i predsjednica Komisije, ne možemo stupiti na dužnost bez suglasnosti Europskog parlamenta. To je iznimno važno kako bi se osiguralo da političke smjernice na kojima se temelje naše politike ispunjavaju težnje većine građana kako su izražene na europskim izborima.

Ako potvrdite moje imenovanje, za suradnju mojih službi, mojeg kabineta i mene osobno s Europskim parlamentom preuzimam sljedeće obveze:

– Obvezujem se da ću osigurati odgovarajuće postupanje u vezi s vašim izvješćima i rezolucijama o pitanjima povezanim s mojim portfeljem. I dalje se, kao i predsjednica Komisije, zalažem za to da se Parlamentu dodijeli snažnija uloga u pokretanju i oblikovanju zakonodavstva. Doista vjerujem da je to preduvjet za stabilan, učinkovit i pouzdan europski postupak donošenja odluka.

– Obvezujem se da ću aktivno i redovito sudjelovati na sastancima odbora, plenarnim sjednicama i pregovorima u okviru trijaloga te da ću, ako me pozovete, dolaziti na sastanke vaših klubova. U svim tim skupovima smatram da Komisija mora biti što je više moguće zastupljena na političkoj razini.

– Obvezujem se da ću uspostaviti i održavati izravan komunikacijski kanal s članovima relevantnih odbora u svim fazama postupka donošenja odluka. Moje službe i moj tim također će biti lako dostupni tijekom cijelog mandata, u dvosmjernom protoku informacija.

– Obvezujem se da ću pozivati izvjestitelje, izvjestitelje u sjeni ili vodeće članove u određenim područjima na radne sastanke kako bi se raspravljalo o legitimnim razlozima za zabrinutost i kako bi se uzele u obzir ideje koje proizlaze izravno iz njihova parlamentarnog rada i njihovih izbornih jedinica.

– Obvezujem se da ću dijeliti informacije i relevantne dokumente s Parlamentom jednako kao i s Vijećem. To nije samo pitanje poštovanja obaju suzakonodavaca, nego i obveza na temelju našeg okvirnog sporazuma.

Sve te obveze pitanje su demokratske odgovornosti. Dužni smo poštovati ovu instituciju i građane koje predstavljate i odgovarati im. Samo zajedno možemo ostvariti napredak u Europi.

U skladu s političkim smjernicama koje je predstavila predsjednica, a podržala većina ovog Parlamenta, sa zadovoljstvom ću predstaviti ustroj resora koji mi je predsjednica povjerila i važnost naših prioriteta na saslušanju. Drago mi je i što ću imati priliku čuti koja su vaša očekivanja, vaše ideje i bojazni.

Moje mandatno pismo pruža jedinstvenu priliku da se konačno uspostavi potpuno integrirana industrijska strategija, od mikroekonomije do makroekonomije, od unutarnjeg tržišta do vanjske dimenzije, od sektora na početku do onih na kraju proizvodnog lanca, od javnih do privatnih ulaganja. Budem li potvrđen, sve bih te instrumente za postizanje konkurentnosti stavio u službu prosperitetu građana, naravno, u potpunoj suradnji s povjerenicima i s vama.

Budem li potvrđen, obvezujem se da ću redovito izvješćivati Parlament o napretku svoje misije. Smatram da je vrlo važno od samog početka utvrditi jasne ciljeve i objektivne pokazatelje, na temelju kojih ćete moći ocijeniti moje rezultate i naš zajednički rad.

Pitanja Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku

Unija tržišta kapitala (CMU)

3. Koje su glavne prepreke i koje biste prioritete odredili kada je riječ o razvoju unije tržišta kapitala / tržišta štednje i ulaganja kako biste potaknuli privatni i javni sektor financija na ulaganje u projekte brzog rasta i ulaganja tržišta kapitala u inovacije? Kako ćete osigurati da naponi uloženi u povećanje konkurentnosti financijskog sektora EU-a neće ugroziti financijsku stabilnost ili dovesti do prekomjernog preuzimanja rizika? Kako vidite ulogu sekuritizacije u tom planu?

Nova Komisija namjerava biti Komisija za ulaganja, a predsjednica von der Leyen u svojim je političkim smjernicama najavila razvoj „unije za štednju i ulaganja”, koja će biti ključna za popunjavanje nedostatka ulaganja. Za poticanje privatnog i javnog financiranja u cilju modernizacije našeg gospodarstva i industrije potrebna su funkcionalna i razvijena financijska tržišta, prema potrebi u kombinaciji i uz koordinaciju s ciljanim javnim mjerama za preuzimanje rizika.

Kao prvo, građani moraju biti u središtu unije za štednju i ulaganja. Građani štede mnogo, ali novac uglavnom čuvaju u bankovnim depozitima ili kupuju stanove, pa taj novac ne doprinosi produktivnim ulaganjima koliko bi mogao. Sudjelovanje građana na tržištima kapitala često ometa niz međusobno povezanih čimbenika: visoke naknade i troškovi savjetovanja, niska razina tržišnog natjecanja u distribuciji financijskih proizvoda zbog fragmentacije tržišta, niske razine financijske pismenosti i povjerenja u financijske posrednike.

Budem li potvrđen kao izvršni potpredsjednik, surađivat ću s povjerenicom za financijske usluge i uniju za štednju i ulaganja te drugim članovima Kolegija kako bismo pronašli načine za poticanje građana da „mobiliziraju” više svojeg uštedenog novca. Moramo razviti nove štedne i investicijske proizvode na europskoj razini kako bismo ulaganja usmjerili u realno gospodarstvo. To bi koristilo europskim poduzećima jer bi im se osigurao kapital potreban za tržišno natjecanje, inovacije i prihvaćanje zelene, digitalne i socijalne tranzicije. Koristilo bi i europskim građanima i građankama jer bi dobili priliku da doprinesu financiranju europskog gospodarstva, pod uvjetom da su pritom adekvatno zaštićeni i uživaju pristojan povrat ulaganja.

Drugo, europska inovativna poduzeća nemaju pristup dovoljnom rizičnom kapitalu za rast i širenje unutar EU-a. To je jedna od glavnih prepreka konkurentnosti EU-a. Stoga je povećanje dostupnosti rizičnog kapitala važan cilj. Budem li potvrđen, zajedno s povjerenicom za financijske usluge i uniju za štednju i ulaganja te drugim članovima Kolegija tražit ću načine za privlačenje većeg broja institucionalnih ulagača, bolje iskorištavanje instrumenata javnog financiranja, informiranje i olakšavanje razmjene najbolje prakse, preispitivanje poreznih i pravnih okvira kako bi se uklonile postojeće prepreke i nadogradilo na uspješne nacionalne programe. Poseban naglasak trebalo

bi staviti na preostale prepreke povećanju investicijskih fondova, koji mogu poduprijeti potrebe inovativnih poduzeća za financiranjem.

Treće, tržišta kapitala EU-a ne mogu se natjecati na međunarodnoj razini niti crpiti koristi od razmjera jedinstvenog tržišta jer su previše rascjepkana. Ulagачi iz EU-a imaju ograničenije mogućnosti ulaganja i, ako ulažu, troškovi su veći, a prinos je niži nego drugdje. Istodobno, bez proširenih tržišta EU ne može ići ukorak s potrebama za financiranjem zelene i digitalne tranzicije. Važno je utvrditi i dodatno nastojati ukloniti prepreke integraciji i povećanju likvidnosti europskih tržišta, ali i osigurati da europske financijske institucije mogu poslovati u ravnopravnim uvjetima na globalnoj razini, uz dosljednu primjenu međunarodno dogovorenih standarda u Europi i drugim jurisdikcijama. Dublja financijska tržišta ojačala bi i međunarodnu ulogu eura. Budem li potvrđen, podupirat ću rad na uklanjanju preostalih prepreka koje ometaju puni potencijal europskih tržišta kapitala, u skladu s akcijskim planom za uniju tržišta kapitala.

Naposljetku, razlike u nadzoru subjekata financijskih tržišta mogu povećati troškove poslovanja u državama članicama. Brojne takve razlike mogu negativno djelovati i na ulagatelje zbog različitih razina zaštite koju imaju u državama članicama. Bolji sustav nadzora na razini EU-a može biti važan pokretač ostvarenja punog potencijala naših tržišta kapitala jer bi se smanjili nedostaci, ostvarila ekonomija razmjera i steklo povjerenje u funkcioniranje tih tržišta. To bi doprinijelo i smanjenju regulatornog opterećenja. Nadzor se može poboljšati na nekoliko načina. Potrebno je dodatno savjetovanje i suradnja sa svim dionicima o tome kako poboljšati nadzorne sustave unutar EU-a, uzimajući u obzir i posebnosti različitih sektora i zemalja.

Smatram da, ako je dobro strukturirana, dobro regulirana i nadzirana, sekuritizacija može imati pozitivnu ulogu za gospodarstvo kao sredstvo za privlačenje novih ulagača i kao alat za upravljanje rizikom kojim se kreditni rizik prenosi s banaka na široku paletu institucionalnih ulagača iz EU-a i trećih zemalja, koji bi imali koristi od veće diversifikacije izloženosti. Tako bi banke mogle osigurati više financijskih sredstava za realno gospodarstvo. Sekuritizacijskim okvirom iz 2019. i njegovim naknadnim izmjenama poboljšane su transparentnost i standardizacija na tržištu sekuritizacije, no tržište u EU-u i dalje je nedovoljno razvijeno. Odbor guvernera Europske središnje banke u ožujku 2024. i Europsko vijeće u travnju 2024. naglasili su važnost oživljavanja tržišta sekuritizacije EU-a. Sustav sekuritizacije koji dobro funkcionira trebao bi biti jedan od elemenata našeg programa. Ako budem potvrđen, moje stajalište o tome treba li i na koji način ažurirati postojeći sustav temeljit će se na daljnjoj komunikaciji s vama i ishodu tekućeg ciljanog savjetovanja, uključujući tehničke savjete europskih nadzornih tijela. U tom će pogledu preduvjet uvijek biti jamstvo financijske stabilnosti.

Europi su potrebne banke, osiguravatelji, investicijska društva i drugi posrednici koji dobro funkcioniraju i vodeći su na međunarodnoj razini kako bi financirali inovacije, ulagali u zelenu, digitalnu i socijalnu tranziciju te obnovili konkurentnost EU-a. Istodobno ne bismo trebali izgubiti iz vida važnost očuvanja pouzdanog i čvrstog bonitetnog okvira. Financijsku krizu 2007./2008. uzrokovali su preblagi standardi, preblag nadzor i premalo međunarodne suradnje. Otada su regulatorne i nadzorne reforme ojačale europski financijski sustav, koji se sada može osloniti na dobro kapitalizirane financijske institucije i koji je pokazao svoju otpornost tijekom događaja proteklih nekoliko godina. Trebali bismo nadograđivati na tim snažnim temeljima kako bismo sada osigurali dugoročnu konkurentnost europske financijske industrije.

Kako je navedeno u političkim smjernicama predsjednice von der Leyen, potrebno je iskoristiti i smanjiti rizik privatnog kapitala. Alati za preuzimanje rizika, kao što su zajmovi, jamstva ili intervencije u obliku vlasničkog kapitala, trebali bi privatnom kapitalu olakšati potporu konkurentnosti poduzeća iz EU-a. Za više pojedinosti upućujem uvažene zastupnike na moj odgovor na 5. pitanje.

Alat za koordinaciju konkurentnosti

4. Koji bi trebali biti glavni stupovi novopredloženog okvira za koordinaciju konkurentnosti? Kakva bi trebala biti njegova interakcija s Europskim fondom za konkurentnost?

U političkim smjernicama predsjednice von der Leyen upućuje se na novi Europski fond za konkurentnost kao dio našeg prijedloga novog i pojačanog proračuna u sljedećem višegodišnjem financijskom okviru. Kako je istaknuto u mom mandatom pismu, alat za koordinaciju konkurentnosti razvijat će se zajedno s tim Fondom za konkurentnost kako bi se bolje usmjeravale i koordinirale investicijske politike, čime će se stvoriti multiplikacijski učinak. To odražava poziv iz Draghijeva izvješća na bolju koordinaciju politika konkurentnosti kako bi se bolje uskladili prioritati EU-a i država članica za reforme i ulaganja.

Svrha alata za koordinaciju konkurentnosti mora biti bolja usklađenost ciljeva EU-a za konkurentnost i nacionalnih politika u državama članicama. Moramo ih uskladiti na temelju skupa zajedničkih prioriteta tako da se uzajamno jačaju. To bi donijelo veću sigurnost, predvidljivost i opsežnost na jedinstvenom tržištu, smanjilo rascjepkanost i pomoglo mobilizirati golema ulaganja koja su potrebna za program konkurentnosti EU-a.

Kad je riječ o metodama, ako budem potvrđen, surađivat ću s povjerenikom za gospodarstvo i produktivnost kako bismo osigurali da se politike koordiniraju i da europski semestar i dalje bude usmjeren na konkurentnost naše Unije usklađujući našu gospodarsku i industrijsku politiku.

O Europskom fondu za konkurentnost detaljnije u mojem odgovoru na 16. pitanje.

Ulaganja

5. Kakvom zamišljate budućnost programa InvestEU? Kako planirate surađivati s EIB-om? Koji je Vaš plan za poticanje privatnih ulaganja kojima bi se poduprlo europsko gospodarstvo? Koje biste druge alate bili spremni mobilizirati kako bi se riješio problem velikih manjaka u financiranju?

Za konkurentnost i sigurnost Europe potrebna su golema ulaganja. U Draghijevu izvješću procjenjuje se da je godišnje potrebno oko 800 milijardi EUR dodatnih ulaganja kako bismo postigli ciljeve zelene i digitalne tranzicije i pokrili potrebne izdatke u području obrane. U tom se kontekstu u političkim smjernicama predsjednice von der Leyen naglašava potreba za maksimalnim povećanjem javnih ulaganja te iskorištavanjem i smanjenjem rizika privatnog kapitala. Alati za preuzimanje rizika, kao što su zajmovi, jamstva ili intervencije u obliku vlasničkog kapitala, trebali bi olakšati ulaganje privatnog kapitala za potporu konkurentnosti industrije EU-a.

Program InvestEU „najveći je instrument za podjelu rizika koji je trenutačno na snazi” i uspješan je. U tri godine otkad je pokrenut, InvestEU mobilizirao je više od 200 milijardi EUR ulaganja, od čega bi otprilike 2/3 trebalo doći iz privatnih sredstava. Tim se sredstvima pridonosi ključnim prioritetima politike, kao što su inovacije i infrastruktura za ubravanje zelene i digitalne tranzicije te potpora MSP-ovima i socijalnim sektorima.

Budem li potvrđen, radit ću na tome da se osigura nastavak i potpuna provedba programa InvestEU tijekom ostatka programskog razdoblja, u suradnji s Europskom investicijskom bankom i drugim partnerima u provedbi. Za to će trebati koristiti i postojeću fleksibilnost. To je posebno važno za financijske proizvode za kojima postoji velika potražnja, posebno za potporu održivim i digitalnim MSP-ovima, socijalnim sektorima, čistim i digitalnim tehnologijama i biotehnologijama.

Snaga programa InvestEU proizlazi i iz njegove otvorene strukture, iz koje se razvio ekosustav javnih financijskih institucija na razini EU-a koje su udružile snage kako bi omogućile ostvarenje ciljeva politika EU-a. Kao glavnom partneru EIB-u se pridružuju druge multilateralne banke kao što su EBRD, Nordijska investicijska banka, Banka Vijeća Europe i razvojne banke država članica.

Osim toga, budem li potvrđen, potaknut pozitivnim iskustvom s programom InvestEU, proširio bih ga kako bi se stvorilo još više sinergija između javnog i privatnog financiranja. Grupa Europske investicijske banke, koja obuhvaća Europsku investicijsku banku i Europski investicijski fond, dugogodišnji je partner Komisije i doprinijela je provedbi naših programa unutar i izvan EU-a. U suradnji s povjerenikom za gospodarstvo i produktivnost osigurat ću da ona i dalje ima stratešku ulogu u podupiranju ulaganja u cijelom EU-u, čime doprinosi gospodarskom rastu, inovacijama, konkurentnosti, dekarbonizaciji, digitalizaciji, pravednoj tranziciji i koheziji. Također bismo mogli potaknuti EIB da preuzme još značajniju ulogu preuzimanjem većih rizika u pogledu operacija koje financira te poduprijeti povjerenika za gospodarstvo i produktivnost u nastojanju da ojača ulogu Europskog investicijskog fonda u povećanju financiranja poduzeća s velikim potencijalom i brzorastućih poduzeća. I EIB i EIF u položaju su da mogu pomoći u stvaranju povoljnog okruženja za ulaganja i ubrzanju javnog i privatnog financiranja.

Moramo prepoznati i važnost povoljnog regulatornog okvira. Ako budem potvrđen, surađivat ću s povjerenikom za gospodarstvo i produktivnost, provedbu i pojednostavnjenje kako bismo osigurali manje opterećenje u pogledu izvješćivanja za naše financijske partnere i poduzeća.

Pred nama je donošenje budućeg višegodišnjeg financijskog okvira i njegovih instrumenata. Naše promišljanje treba započeti pitanjem „što želimo financirati“, a zatim prijeći na to „kako“ najbolje ostvariti naše ciljeve i dobiti najviše rezultata na terenu, polazeći, među ostalim, od iskustva s programom InvestEU. Pojednostavnjeni mehanizmi za kombiniranje različitih financijskih alata i savjetodavna potpora za pripremu i provedbu projekata mogu pomoći u ubrzanju i poboljšanju kvalitete projekata. To će omogućiti da naše financiranje ima snažniji učinak.

Budem li potvrđen kao izvršni potpredsjednik, blisko ću surađivati s povjerenikom za proračun, borbu protiv prijevara i javnu upravu kako bi se osiguralo da se ti elementi uzmu u obzir u pripremi prijedloga sljedećeg višegodišnjeg financijskog okvira radi postavljanja vrlo snažnog stupa konkurentnosti.

Pitanja Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

6. Na koji će se način plan za čistu industriju temeljiti na zelenom planu i dopunjavati ga? Koje ključne mjere namjeravate predložiti u kontekstu plana za čistu industriju, akta o kružnom gospodarstvu i paketa za kemijsku industriju, među ostalim u kontekstu izvješća Marija Draghija o konkurentnosti EU-a? Kako ćete osigurati dosljednost i sinergije među inicijativama? Kako će one doprinijeti ekološkim ciljevima, među ostalim postizanju cilja nulte stope onečišćenja? Kako namjeravate ubrzati dekarbonizaciju industrije uz istodobna ulaganja, osiguravanje globalne konkurentnosti EU-a, očuvanje visokokvalitetnih radnih mjesta te smanjenje nepotrebnog administrativnog opterećenja? Koje ćete mjere poduzeti kako biste osigurali da zakonodavstvo EU-a o prelasku na čistu energiju bude prilagođeno MSP-ovima? Koje ćete mjere predložiti u aktu o ubrzanju industrijske dekarbonizacije kako biste poduprli vodeća europska tržišta za razvoj, proizvodnju i širenje čiste tehnologije u području industrije i koja ćete financijska sredstva mobilizirati da postignete taj cilj? Koje konkretne strategije planirate provesti kako bi se ubrzali postupci izdavanja dozvola za ključne projekte i tako omogućio pravodoban napredak u ostvarivanju klimatskih ciljeva, a istodobno očuvale visoke razine zaštite okoliša? Koje ćete mjere predložiti kako biste postigli ravnotežu između smanjenja ovisnosti o kritičnim sirovinama i poticanja europske konkurentnosti, kružnosti i poštovanja visokih standarda zaštite okoliša? Kako ćete se pobrinuti za to da novi akt o kružnom gospodarstvu sadržava dovoljno konkretnih poticaja za dostatno povećanje tržišne potražnje za sekundarnim materijalima i za uspostavu jedinstvenog tržišta otpada?

Europski zeleni plan odredio je put EU-a prema klimatski neutralnom i resursno učinkovitom gospodarstvu. U industrijskom planu u okviru zelenog plana navedene su mjere za povećanje konkurentnosti europske industrije s nultom neto stopom emisija kako bi se ubrzala tranzicija. U okviru plana za čistu industriju nastaviti će se taj put prema istodobnoj dekarbonizaciji i industrijalizaciji europskog gospodarstva uz veću otpornost i stratešku autonomiju.

S izvršnom potpredsjednicom za čistu, pravednu i konkurentnu tranziciju i drugim članovima Kolegija radit ću na nizu inicijativa za poboljšanje dozvola i pristupa infrastrukturi, pristupa energiji i sirovinama, pristupa javnom i privatnom financiranju te pristupa vještinama i tehnologijama. Ubrzat ćemo dekarbonizaciju industrije pojednostavnjenjem administrativnih postupaka, razvojem vodećih tržišta održivih i otpornih proizvoda, mobiliziranjem privatnog financiranja za tranziciju i iskorištavanjem partnerstava, jačanjem našeg jedinstvenog tržišta i osiguravanjem ravnopravnih uvjeta za sve.

Plan za čistu industriju temeljit će se na onome što je postignuto u posljednjem mandatu i osigurati da provedba bude djelotvorna i učinkovita, bez stvaranja dodatnih opterećenja. Dodatno će pojačati poslovne argumente za dekarbonizaciju i podupirati industriju u inovacijama i širenju. U tu bi svrhu trebao obuhvatiti sve dimenzije tog poslovnog modela, uključujući, ali ne ograničavajući se na: unutarnja i vanjska tržišta, javno i privatno financiranje, socijalne i industrijske politike, financijske i zakonodavne instrumente. Nijedna od tih dimenzija ne može se promatrati izolirano. Kako bi se preobrazba pokrenula na pravedan i djelotvoran način, potrebna je dosljednost, a industrijska politika mora biti u potpunosti integrirana. Osim horizontalnih mjera, trebalo bi posvetiti pozornost i nekoliko sektora koje spominjete.

Prvo, akt o kružnom gospodarstvu bit će bitan dio plana za čistu industriju, a ja ću usko surađivati s povjerenicom za okoliš, otpornost vodoopskrbe i konkurentno kružno gospodarstvo kako bi se ostvarilo što je u njemu zacrtano. Cilj je da naš pristup proizvodima i materijalima prestane biti linearan i počne se temeljiti na njihovu životnom ciklusu. Povećat će se ponuda i potražnja za sekundarnim materijalima te uspostaviti jedinstveno tržište za otpad, primjerice usklađivanjem kriterija za prestanak statusa otpada. Cijena sekundarnih sirovina često je viša od cijene primarnih sirovina i za njih često vrijede asimetrične informacije u cijelom lancu vrijednosti i ograničeno unutarnje

tržište za uporabu i recikliranje. Stoga će se aktom o kružnom gospodarstvu nastojati stvoriti poticaji za upotrebu sekundarnih materijala uklanjanjem tih tržišnih nedostataka.

Vidimo potencijal u tri sastavnice. To su: praktična provedba sveobuhvatnog zakonodavstva donesenog u posljednjem mandatu; iskorištavanje jedinstvenog tržišta, primjerice kako bi se proizvođačima sekundarnih sirovina omogućilo da prodaju svoje proizvode u cijelom EU-u; jačanje ekonomije kružne tranzicije, promicanje kružnih proizvoda i poslovnih modela. Uspješno smo odvojili gospodarski rast od emisija, a možemo odvojiti rast i od upotrebe resursa. Time ćemo povećati svoju konkurentnost i gospodarsku uspješnost te istodobno smanjiti ekološki otisak, ovisnost o primarnim resursima, utjecaj na bioraznolikost i onečišćenje.

Drugo, Akt o kritičnim sirovinama i dalje će biti vrlo važan. Za jačanje europske konkurentnosti potreban je siguran i održiv pristup sirovinama. To uključuje više vađenja i rafiniranja sirovina u Europi, na kontinentu na kojem imamo brojne resurse i visoke standarde zaštite okoliša te najinovativnija poduzeća i tehnologije. To znači i poticanje recikliranja primarnih sirovina kako bismo mogli smanjiti svoje potrebe za uvozom ujedno smanjujući svoj ekološki otisak. U aktu o kružnom gospodarstvu predložit će se mjere za sekundarne sirovine na strani ponude i potražnje, kao što su djelotvorniji pristupi proširenoj odgovornosti proizvođača, kriteriji za prestanak statusa otpada, reciklirani sadržaj i kriteriji javne nabave povezani s održivošću.

Treće, što je bitan dio plana za čistu industriju, surađivat ću s povjerenikom za klimu, nultu neto stopu emisija i čisti rast na aktu o ubrzanju industrijske dekarbonizacije kako bi se pružila potpora europskim vodećim tržištima za razvoj, proizvodnju i širenje čiste tehnologije u industriji te ću ubrzati postupke planiranja, nadmetanja i izdavanja dozvola, posebno za energetski intenzivne sektore. Pomaganjem industriji EU-a u dekarbonizaciji, primjenom tehnološki neutralnog pristupa, osigurat će se i njezina dugoročna konkurentnost i očuvati visokokvalitetna radna mjesta.

Predvidljivost i brzina ključne su za olakšavanje ulaganja u industrijske projekte. U tu će svrhu akt o ubrzanju dekarbonizacije olakšati mjere izdavanja dozvola na temelju modela Akta o industriji s nultom neto stopom emisija i Akta o kritičnim sirovinama. Njima se omogućuje da strateški projekti imaju koristi od pojednostavnjenog izdavanja dozvola i „prioritetnog statusa” na nacionalnoj razini bez slabljenja okolišnih i socijalnih standarda ili standarda upravljanja. Kako bih razvio taj novi okvir, namjeravam blisko surađivati s državama članicama i podupirati nacionalne i lokalne uprave relevantnim alatima. Akt o ubrzanju industrijske dekarbonizacije trebao bi usmjeriti i ulaganja tamo gdje su najpotrebnija.

Naravno, MSP-ovi imaju ključnu ulogu u gospodarstvu i održivoj tranziciji. Nastavit ću s provedbom paketa olakšica za MSP-ove, uključujući filtar za MSP-ove kako bi se lakše utvrdili prijedlozi koji su za njih posebno važni u ranim fazama donošenja politika i mjere ublažavanja specifične za pojedine inicijative. Primijenit ćemo i novu provjeru utjecaja propisa na MSP-ove, kako sam detaljnije opisao u odgovoru na 11. pitanje.

Brojne druge inicijative bit će uključene u plan za čistu industriju, na primjer akcijski plan za pristupačne cijene energije. Što je najvažnije, plan za čistu industriju trebao bi stvoriti prave uvjete, ne samo kako bi se europskim poduzećima pomoglo da postanu konkurentnija na globalnoj razini, nego i kako bi se osiguralo da građani imaju više koristi od tranzicije na lokalnoj razini.

Budem li potvrđen, surađivat ću s vama na tim inicijativama. Također ću se na odgovarajući način savjetovati s dionicima i nacionalnim tijelima. Uvjeravam vas da ću tijekom cijelog mandata nastaviti slijediti vodeće načelo poštene i pravedne tranzicije, u geografskom i socijalnom smislu.

7. Kako ćete osigurati učinkovitu, potpunu i pravodobnu provedbu mehanizma za ugljičnu prilagodbu na granicama (CBAM), a pri tome izbjeći nepotrebnu birokraciju i dvostruku zaštitu? Koje ćete mjere predložiti da bi se uklonile potencijalne rupe u zakonu na početku i na kraju lanca i proširilo područje primjene CBAM-a u skladu s Uredbom o tom mehanizmu, a pritom izbjeglo izmještanje emisija ugljika duž lanca vrijednosti i u obzir uzela situacija u najmanje razvijenim zemljama?

Mehanizam za ugljičnu prilagodbu na granicama (CBAM) vrlo je važan instrument za klimu. Budem li potvrđen kao izvršni potpredsjednik, surađivat ću s povjerenikom za klimu, nultu neto stopu emisija i čisti rast kako bismo osigurali njegovu potpunu i pravodobnu provedbu, pri čemu ćemo posebnu pozornost posvetiti smanjenju rizika od izbjegavanja mjera i smanjenju administrativnog opterećenja, posebno za MSP-ove.

Mehanizam će imati financijske posljedice od 1. siječnja 2026. U ovoj prijelaznoj fazi, koja je započela u listopadu 2023., Komisija pruža potporu i smjernice uvoznicima i izvoznicima te nacionalnim nadležnim tijelima.

Uzimajući u obzir stavove dionika, uključujući poduzeća i nacionalne uprave, među ostalim u okviru dijaloga o provedbi, ali i partnera iz trećih zemalja i članova Klimatskog kluba, osnovanog na sastanku skupine G7, možemo osigurati da provedbene mjere budu što djelotvornije i učinkovitije.

Komisija će također izvući pouke iz trenutnog prijelaznog razdoblja kako bi provela prilagodbe, posebno u pogledu pojednostavnjenja. U tu ćemo svrhu do kraja 2025. Europskom parlamentu i Vijeću predstaviti izvješće o preispitivanju.

Izvješće će obuhvatiti sva razmatranja utvrđena u klauzuli o preispitivanju iz Uredbe te procjenu mogućih proširenja područja primjene CBAM-a, među ostalim na neizravne emisije, upravljanja CBAM-om i međunarodnog učinka Uredbe na zemlje u razvoju, posebno na najmanje razvijene zemlje.

Uredbom se predviđa mogućnost proširenja područja primjene CBAM-a kako bi se obuhvatila druga roba izložena riziku od izmještanja ugljika u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama, posebno organske kemikalije i polimeri, emisije iz prijevoza robe i usluga prijevoza, kao i drugi ulazni materijali, takozvani prekursori. U skladu s Uredbom o CBAM-u razmotrit ćemo mogućnosti uključivanja proizvoda koji se nalaze niže u lancu vrijednosti trenutne robe u okviru CBAM-a. To će možda biti potrebno kako bi se izbjeglo da se izmještanje ugljika dalje potiskuje niže u lancu vrijednosti i kako bi se u potpunosti iskoristio potencijal CBAM-a za zaštitu klime. Međutim, svako moguće proširenje CBAM-a mora se temeljiti na jasnim kriterijima i biti razmjerno ciljevima tog mehanizma. Nadalje, zajedno s povjerenikom za klimu, nultu neto stopu emisija i čisti rast kontinuirano će procjenjivati kako rješavati problem mogućeg izbjegavanja CBAM-a, pri čemu carina ima ključnu ulogu.

U skladu sa zahtjevom suzakonodavaca Komisija će procijeniti i rizik od izmještanja ugljika za robu koja podliježe CBAM-u, proizvodi se u EU-u i izvozi u treće zemlje, posebno za onu za koju se ne primjenjuju sustav EU-a za trgovanje emisijama ili sličan mehanizam za određivanje cijena ugljika.

Kad je riječ o najmanje razvijenim zemljama, CBAM ih ne izuzima jer bi se time umjesto poticanja dekarbonizacije potaknula delokalizacija industrija koje više onečišćuju u te zemlje. Studije Komisije pokazuju da je izvoz iz najmanje razvijenih zemalja u EU u sektorima obuhvaćenima CBAM-om ograničen. Ipak, za neke najmanje razvijene zemlje izvoz u EU može osigurati znatnu dobit od tečajnih razlika i predstavljati znatan udio njihova bruto nacionalnog dohotka. Zajedno s drugim povjerenicima pobrinut će se da Komisija nastavi blisko surađivati s tim zemljama i podupirati ih u prilagodbi i pripremi tijekom prijelaznog razdoblja CBAM-a.

8. Koji su Vaši prioriteti u vezi s paketom o kemijskoj industriji koji će se uskoro usvojiti? Kako ćete postići prelazak na sigurne i kružne zelene kemikalije koje uključuju manju potrošnju vode i energije te istodobno ulagačima osigurati dugoročnu predvidljivost u pogledu održivih inovacija? Kad ćete predstaviti prijedlog revizije Uredbe REACH kojim se osigurava pojednostavljenje uz istodobno jamčenje bolje zaštite zdravlja i okoliša te konkurentne industrije? Koji je vaš plan za perfluoralkilne i polifluoralkilne tvari kako bi se izloženost ljudi i okoliša tim tvarima svela na najmanju moguću mjeru uz istodobno osiguravanje jasnog i izvedivog okvira za industriju uzimajući u obzir osnovne namjene?

Paket za kemijsku industriju, opisan u političkim smjernicama, bit će iznimno važan za osiguravanje zaštite zdravlja ljudi i okoliša te za konkurentnu industriju EU-a. Na temelju dugogodišnjeg iskustva u provedbi Uredbe REACH i drugog zakonodavstva o kemikalijama jasno je da EU treba ubrzati i smanjiti birokraciju te pružiti jasnoću i sigurnost i poduzećima i potrošačima. Paketom će se nastojati stvoriti učinkovitiji regulatorni okvir, kojim će se štetne tvari brže uklanjati s tržišta, a ujedno vodećim svjetskim kemijskim poduzećima u Europi pružiti veća dugoročna investicijska sigurnost.

EU može biti ponosan na najnapredniji regulatorni okvir za kemikalije na svijetu, no potrebno je preispitati određene aspekte. S obzirom na rizik koji predstavljaju određene kemikalije i gospodarske izazove s kojima se suočava kemijska industrija, potreban je obnovljen i cjelovit pristup kako bi se potaknula zelena tranzicija i postigla održiva konkurentnost. Zato ću, ako budem potvrđen, surađivati s povjerenicom za okoliš, otpornost vodoopskrbe i konkurentno kružno gospodarstvo na utvrđivanju četiri prioriteta za predstojeći paket za kemijsku industriju:

1. Inovativni, održivi i sigurni lanci opskrbe: EU mora odlučno podupirati snažnu i otpornu kemijsku industriju, koja je ključna za stvaranje rasta i blagostanja u EU-u. Potrebno je stvoriti poticajan okvir za ulaganja kojima se potiče prelazak na nova zelena i digitalna rješenja, uključujući čiste izvore energije i održive sirovine koje sadržavaju ugljik, ali i sigurne, kružne i održive kemikalije. Za to će biti potrebni jasni signali i dugoročna predvidljivost za ulagače, a to se može postići promicanjem boljeg suradničkog pristupa između javnih tijela i industrije. Zamjenu štetnih kemikalija trebalo bi dodatno podupirati inovacijama i prijenosom znanja u prijelazu industrije na sigurnije alternative. Budući da su kemikalije u središtu mnogih lanaca opskrbe koji su ključni za tranziciju, moramo izbjeći stvaranje novih ovisnosti.

2. Pojednostavnjeno i racionalizirano zakonodavstvo: Uredba REACH registracijom i evaluacijom je znatno pridonijela povećanju znanja o kemikalijama, a autorizacijama i ograničenjima uklanjanju rizika koji predstavljaju određene kemikalije. Međutim, pokazala se i preopterećujućom za industriju, posebno za mala i srednja poduzeća. Zakonodavnim prijedlogom za reviziju Uredbe REACH 2025., koji je pripremljen s povjerenicom za okoliš, otpornost vodoopskrbe i konkurentno kružno gospodarstvo, Uredba REACH bi se uskladila s prioritetima pojednostavnjenja, smanjenja opterećenja i konkurentnosti te bi se omogućila neophodna dodatna savjetovanja s Parlamentom i svim relevantnim dionicima.

Revizija Uredbe REACH trebala bi biti namijenjena pojednostavnjenju i moderniziranju tog regulatornog okvira kako bi se povećala održiva konkurentnost i sigurnost u EU-u, a da se pritom ne smanji zaštita zdravlja ljudi i okoliša. U cilju pojednostavnjenja preispitat će se dvojni sustav autorizacija i ograničenja kako bi se znatno smanjila potreba za pojedinačnim autorizacijama. Temeljeći svoj pristup uglavnom na širim ograničenjima, mogli bismo brže i transparentnije donositi odluke, a da se pritom ne ugrozi visoka razina zaštite našeg zdravlja i okoliša.

Uz to, MSP-ove će se podupirati digitalizacijom. Pojačanom provedbom uspostaviti će se ravnopravni uvjeti, među ostalim za internetsku prodaju, kako bi se zadržao konkurentni položaj poduzeća iz EU-a koja ispunjavaju uvjete te će se osigurati da uvezeni proizvodi budu u skladu sa svim relevantnim standardima. Poboľšanjem zahtjeva za informacije, na primjer za endokrine disruptore, dobit će se informacije koje nedostaju i poboljšati kontrola rizika. Promicat će se ispitne metode koje ne uključuju životinje, a ispitivanja na životinjama svesti na najmanju moguću mjeru. Nadalje, provedbom nedavno donesenih izmjena Direktive o industrijskim emisijama olakšat će se mnogo učinkovitija, kružna upotreba vode u kemijskoj industriji te smanjiti štetna ispuštanja u vodu.

Naposljetku, kao nadopuna reviziji Uredbe REACH i prethodnim inicijativama koje je predložila Komisija, kao što je „jedna procjena po tvari”, zakonodavni prijedlog osnovne uredbe za Europsku agenciju za kemikalije ojačat će upravljanje tom agencijom, ubrzati njezine postupke i povećati joj financijsku održivost, što je hitno.

3. Usklađenost politike: Europska kemijska industrija suočava se sa sve većim brojem regulatornih zahtjeva, koji su sami po sebi opravdani, ali mogu dovesti do nedosljednosti i udvostručavanja među različitim zakonodavnim aktima. Potrebna nam je bolja koordinacija na razini EU-a i na nacionalnoj razini te cjelovitiji pristup kako bi se osiguralo da kumulativno opterećenje ne stvara prepreke konkurentnosti i inovacijskom potencijalu EU-a. Stoga bih zajedno s povjerenicom za okoliš, otpornost vodoopskrbe i konkurentno kružno gospodarstvo snažno poticao i olakšavao rasprave među tijelima EU-a i nacionalnim tijelima u ranoj fazi o zajedničkim prioritetima i najprikladnijim mjerama politike za kemikalije kako bi se osigurala usklađenost Uredbe REACH i drugih zakonodavnih akata. Takva bi koordinacija koristila i zdravlju i okolišu.

4. Jasnoća u pogledu perfluoralkilnih i polifluoralkilnih tvari (PFAS): Kako je navedeno u mojemu mandatnom pismu, ako budem potvrđen, obvezujem se da ću, zajedno s povjerenicom za okoliš, otpornost vodoopskrbe i konkurentno kružno gospodarstvo, pravodobno pojasniti postupak ograničavanja PFAS-a u skladu s Uredbom REACH. Te kemikalije iziskuju posebnu pozornost s obzirom na velik broj slučajeva kontaminacije tla i vode, uključujući vodu za piće. Zbog toga je Komisija već poduzela velike korake za kontrolu rizika od PFAS-a ograničenjima šire potrošnje i drugim mjerama u okviru Uredbe REACH te strožim graničnim vrijednostima za PFAS-e u vodi za piće i kontrolama površinskih i podzemnih voda. Nastojat ću da se što prije donese konačna odluka o trenutačnoj inicijativi nekoliko država članica za ograničavanje PFAS-a kako bi se zaštitilo zdravlje naših građana i okoliša. Već se pružaju određene osnovne smjernice u interesu jasnoće i predvidljivosti. Nastojat ću zabraniti širu upotrebu PFAS-a, na primjer u kozmetici, materijalima koji dolaze u dodir s hranom i odjeći za aktivnosti na otvorenom.

Podržao bih nastavak upotrebe PFAS-a u industriji ako ne postoje primjerene alternative u smislu svojstava i sigurnosti, posebno za važne primjene, u strogo kontroliranim uvjetima, dok se ne pronađu prihvatljive zamjene, uz stroga pravila o emisijama i zbrinjavanju kako bi se ograničilo ispuštanje tih tvari u okoliš te uz jasne poticaje za inovacije i razvoj održivih zamjenskih tvari. Važnost određenih industrijskih sektora za naše društvo prepoznata

je u Komunikaciji Komisije o nužnoj uporabi iz travnja 2024., a PFAS-i se u velikoj mjeri upotrebljavaju u mnogim nužnim industrijskim primjenama, npr. u sektorima obrane, poluvodiča, čiste tehnologije i medicine.

Pitanja Odbora za industriju, istraživanje i energetiku

9. Koja je Vaša vizija portfelja van okvira Vašeg mandatnog pisma i što biste željeli da bude Vaše nasljeđe? Koje ćete zakonodavne prijedloge i druge inicijative kolegiju povjerenika predložiti za donošenje u sljedećih pet godina, a posebno u prvih 100 dana? Kako ćete osigurati da se tim prijedlozima, kao i provedbom postojećeg zakonodavstva, ojača europska konkurentnost? Namjeravate li te zakonodavne prijedloge temeljiti na namjenskim procjenama učinka? Koji su Vaši planovi, u prvom redu u pogledu plana za čistu industriju, plana za europsko blagostanje, akta o ubrzanju industrijske dekarbonizacije, Europskog fonda za konkurentnost i akta o kružnom gospodarstvu? Kolika bi financijska sredstva, prema Vašem mišljenju, trebala izdvojiti za te inicijative? Kako ćete financirati ponajprije Europski fond za konkurentnost ne dovodeći pritom u pitanje postojeće obveze prema drugim politikama EU-a? Koju bi ekonomsku logiku, po Vašem mišljenju, trebao slijediti Europski fond za konkurentnost i koje bi se potrebe za financiranjem industrije trebale pokrivati iz tog fonda? Kakav je, prema Vama, odnos tih inicijativa i Akta o industriji s nultom neto stopom emisija, Akta o kritičnim sirovinama, Platforme za strateške tehnologije za Europu (STEP) i cilja smanjenja emisija do 2040.? Koji je Vaš plan djelovanja u vezi sa socijalnom dimenzijom tih inicijativa? Kako ćete u istom kontekstu riješiti pitanje troškova i učinkovitosti energije te upotrebe obnovljivih i drugih izvora energije? Koja je Vaša vizija alata za koordinaciju konkurentnosti i kako bi on trebao funkcionirati da biste mogli ispunjavati zadaće utvrđene u Vašem mandatnom pismu?

Europa ima snažnu proizvodnu bazu i snažan položaj na globalnim tržištima. Automobilski, kemijski i farmaceutski sektor područja su izvrsnosti, ali imaju veliku globalnu konkurenciju. Postoji rizik da EU zaostane u digitalnim i čistim inovacijama i u smislu konkurentnosti energetski intenzivnih sektora. Zato što su cijene energije u Europi znatno više nego u drugim gospodarstvima. Zato što Europa ostvaruje dobre rezultate u inoviranju, ali slabije u širenju i uvođenju inovativnih proizvoda na tržište. I zato što trenutni geopolitički kontekst povećava rizike povezane sa strateškim ovisnostima. Zbog svih tih razloga industrijsku strategiju treba učiniti europskim prioritetom.

Konkurentnost kao sredstvo i prosperitet kao cilj, to je moja misija. Naša je ambicija da do kraja ovog mandata uspostavimo povoljne uvjete za rast europskih poduzeća i ostvarivanje koristi od nove dinamike koja može biti temelj prosperiteta sadašnjih i budućih generacija. Čvrsto vjerujem da dekarbonizacija može postati izvor rasta i radnih mjesta. Također vjerujem da EU, da bi bio prosperitetan, mora djelovati zajednički, a ne kao 27 zasebnih država članica. Stoga ću poseban naglasak staviti na osiguravanje dosljednosti u svim našim politikama, uz poduzimanje posebno prilagođenih inicijativa u strateškim sektorima.

Imajući to na umu, plan za čistu industriju, koji ću, ako budem potvrđen, zajedno s izvršnom potpredsjednicom za čistu, pravednu i konkurentnu tranziciju i povjerenikom za klimu, nultu neto stopu emisija i čisti rast predstaviti u prvih 100 dana mandata, usmjerit će nas na tom putu. Bit će to jedan od najvažnijih dijelova šireg europskog plana napretka predstavljenog u političkim smjernicama predsjednice von der Leyen. Kako sam detaljnije opisao u odgovoru na 6. pitanje, u planu za čistu industriju utvrdit će se mjere za dekarbonizaciju industrije u narednim godinama, među ostalim smanjenjem birokracije, osiguravanjem pristupa cjenovno pristupačnoj energiji i sirovinama, stvaranjem potražnje i vodećih tržišta, mobiliziranjem dodatnih privatnih ulaganja i rješavanjem problema nepoštene trgovinske prakse. Stoga će on biti jedan od glavnih pokretača na putu Europe prema klimatskoj neutralnosti putem konkurentnije industrije.

Bolja regulativa i temeljita provedba bit će presudne za učinkovit i pojednostavnjen regulatorni okvir, kao i za poticajno poslovno okruženje na jedinstvenom tržištu. Zalažem se za to da se na temelju dokaza donose politike koje doprinose konkurentnosti EU-a. Pregledavat ću zakonodavstvo iz područja u mojoj nadležnosti kako bi se uklonila preklapanja, smanjilo opterećenje i olakšala najbolja upotreba digitalnih alata.

Osim toga, moramo se usredotočiti na prioritete industrijske politike kako bismo smanjili rizike i mobilizirali privatna ulaganja za naše zajedničke ciljeve. Kako sam detaljnije naveo u odgovorima na 4. i 16. pitanje, to će se posebno poticati putem Europskog fonda za konkurentnost u kontekstu sljedećeg višegodišnjeg financijskog okvira. Ulaganja u Europi trenutno su previše rascjepkana i EU ima velik nedostatak ulaganja, među ostalim za širenje. Sljedeći višegodišnji financijski okvir prilika je da naša potrošnja bude usmjerenija, jednostavnija i učinkovitija, sa snažnim stupom konkurentnosti. Trebao bi europskim poduzećima olakšati pristup različitim mogućnostima financiranja. Budem li potvrđen, razvoj Europskog fonda za konkurentnost bit će jedan od mojih

glavnih prioriteta, na kojem ću blisko surađivati s povjerenikom za proračun, borbu protiv prijevara i javnu upravu, drugim članovima Kolegija te Parlamentom i Vijećem.

Kako sam naveo u odgovoru na 10. pitanje, provedba Akta o industriji s nultom neto stopom emisija i Akta o kritičnim sirovinama bit će ključna za naša nastojanja oko povećanja otpornosti i konkurentnosti Europe. Ti se instrumenti bave važnim aspektima industrijske konkurentnosti, uključujući pojednostavnjenje izdavanja dozvola, pristup sigurnoj opskrbi sirovinama i pristup tržištima. Dobro sam upoznat s važnim radom koji je Parlament obavio u tom području u prethodnom mandatu; stoga ću raditi na brznoj provedbi tih instrumenata i osigurati da se plan za čistu industriju temelji na njima i drugim povezanim inicijativama, uključujući STEP.

Kad je riječ o Europskom zakonu o klimi, Komisija će pod vodstvom povjerenika za klimu, nultu neto stopu emisija i čisti rast predložiti izmjenu kojom bi se uključio cilj smanjenja neto emisija za 90 % do 2040.

Kao što sam naveo u odgovoru na 4. pitanje, alat za koordinaciju konkurentnosti poticat će usklađivanje prioriteta ulaganja u svim državama članicama i na europskoj razini. Trebao bi se temeljiti na zaključcima godišnjeg izvješća o jedinstvenom tržištu i konkurentnosti te europskog semestra. Rezultati tog usklađivanja trebali bi potaknuti odabir višedržavnih projekata kao što su važni projekti od zajedničkog europskog interesa, koji su od najveće važnosti u našoj industrijskoj strategiji.

U konačnici, konkretne će koristi od toga imati Europljani i Europljanke. Inovativna i konkurentna poduzeća osiguravaju stabilna i visokokvalitetna radna mjesta, izravno i neizravno, u svim regijama. Gospodarski i industrijski rast omogućuje državama članicama da financiraju svoje socijalne modele. Zelena i čista tranzicija pogoduje zdravlju i dobrobiti. To su ključni uvjeti za prosperitet našeg društva i našeg kontinenta.

U skladu s tim, plan za čistu industriju imat će snažnu dimenziju vještina i socijalnih aspekata, pri čemu nitko nigdje neće biti zapostavljen. Potrebna nam je pravedna i poštena tranzicija. Podupirat ću rad izvršne potpredsjednice za ljude, vještine i pripravnost na razvoju unije vještina, koja će poticati usavršavanje i strukovno osposobljavanje prilagođeno industriji te uzajamno priznavanje kvalifikacija. Pridavat ću veliku važnost socijalnom dijalogu; osim što potiče veću odgovornost i prihvaćanje tranzicije, i odluke koje se donesu zajedno sa zaposlenicima i njihovim predstavnicima su održivije.

Kad je riječ o troškovima i učinkovitosti energije, cilj plana za čistu industriju bit će i pristupiti tom izazovu, i to putem cjenovno pristupačnog energetskeg plana koji je pripremio povjerenik za energetiku i stanovanje. Radit ću na tome da se na temelju njega smanje i cijene i emisije CO₂.

Naposljetku, sasvim je sigurno da nećemo osigurati dugoročnu konkurentnost Europe ako se ne odmaknemo od uvoza fosilnih goriva i prijeđemo na čisto, konkurentno, kružno gospodarstvo. I to hitno.

10. Koje mjere predviđate poduzeti s ciljem učinkovite provedbe Uredbe o kritičnim sirovinama i Akta o industriji s nultom neto stopom emisija kako bi se ojačala europska konkurentnost? Koji bi trebali biti sljedeći koraci za dovršetak tog zakonodavstva unutar, ali i izvan šireg područja primjene europske strateške autonomije? Kako namjeravate u prvom redu ojačati lance vrijednosti povezane s Aktom o industriji s nultom neto stopom emisija i promicati učinkovitost resursa u kontekstu Uredbe o kritičnim sirovinama? Kako ćete pridonijeti stvaranju vodećih tržišta za čistu tehnologiju? Koje ćete druge mjere predložiti za pokretanje dugoročnih ulaganja i jačanje konkurentnosti, otpornosti i autonomije industrije EU-a, uključujući obrambenu proizvodnju, uz istodobno zadržavanje europskog socijalnog modela? Koje sektorske i horizontalne mjere planirate provesti kao potporu europskoj industriji? Koji će biti Vaši kriteriji za definiranje slabih točaka Europe u određenim sektorima i za usmjeravanje Vaših mjera na zaštitu europske industrije od vanjskog nepoštenog tržišnog natjecanja? Koje bi konkretne mjere, prema Vašem mišljenju, trebalo uključiti u akcijski plan za čelik i metale? Što mislite, koji bi sektori i tehnologije trebali biti uključeni u nove važne projekte od zajedničkog europskog interesa i kako bi se time poduprla industrijska strategija EU-a i MSP-ovi? Koji je Vaš plan za reviziju pravila o javnoj nabavi kako bi se osigurala sigurnost opskrbe i poduprla upotreba europskih proizvoda u određenim strateškim sektorima i tehnologijama u korist svih država članica? Koje ćete kriterije primijeniti za utvrđivanje tih strateških sektora i tehnologija? Kako ćete pridonijeti akcijskom planu za automobilske sektor? Imate li neke konkretne planove za perfluoralkilne i polifluoralkilne tvari?

Akt o industriji s nultom neto stopom emisija i Akt o kritičnim sirovinama usmjereni su na važne aspekte industrijske konkurentnosti, uključujući pojednostavnjenje izdavanja dozvola, pristup sigurnoj opskrbi

sirovinama, prekvalifikaciju i usavršavanje europske radne snage te pristup tržištima. Budem li potvrđen, osigurat ću da se na temelju njih postigne sljedeće: dogovoreni rokovi za izdavanje dozvola, odabir prve serije strateških projekata na temelju Akta o kritičnim sirovinama početkom 2025. i potpora javnim i privatnim ulagačima kako bi ih se potaknulo na angažman. Radit ću i na brzom donošenju provedbenog zakonodavstva koje je potrebno kako bi države članice počele primjenjivati ambiciozne necjenovne kriterije u javnoj nabavi i dražbama energije iz obnovljivih izvora, što je važan prvi korak u stvaranju vodećih tržišta za čistu tehnologiju.

Nadgledat ćemo uspostavu platforme za kritične sirovine i opremiti je sredstvima i resursima za potporu zajedničkoj kupnji strateških zaliha i upravljanje njima. Kako bi se promicala kružnost, potpunom provedbom mjera recikliranja i recikliranog sadržaja uključenih u Akt o kritičnim sirovinama i zakonodavstvo o baterijama i ekološkom dizajnu povećat će se dostupnost i upotreba sekundarnih sirovina. Međutim, kako bismo dovršili posao, moramo stvoriti i istinsko jedinstveno tržište za otpad i sekundarne sirovine i ja ću, kako sam naveo u odgovoru na 6. pitanje, surađivati s povjerenicom za okoliš, otpornost vodoopskrbe i konkurentno kružno gospodarstvo kako bi se to postiglo aktom o kružnom gospodarstvu.

Za bolju konkurentnost, otpornost i otvorenu stratešku autonomiju u širem smislu moramo uspostaviti odgovarajuće uvjete kako bi naša poduzeća mogla ulagati, dekarbonizirati se i postati konkurentnija. U tu ću svrhu pomoći u pripremi plana za čistu industriju u prvih 100 dana mandata, kako sam naveo u odgovoru na 6. pitanje.

Nadalje, u skladu s mojim mandatnim pismom, razvit ćemo horizontalnu strategiju za produbljivanje jedinstvenog tržišta i uklanjanje prepreka kako bi se olakšalo širenje poduzeća, kako sam detaljnije objasnio u odgovoru na 12. pitanje, te ćemo predložiti Europski fond za konkurentnost kako bi se osiguralo ulaganje u strateške tehnologije i sektore, što sam razložio u odgovoru na 16. pitanje.

Važno je napomenuti da je definiranje specifičnih slabih točaka Europe ključno za donošenje političkih mjera. Kao što sam naveo u odgovoru na 15. pitanje, naglasak ću staviti na praćenje rizika u lancima opskrbe i predviđanje poremećaja, prvenstveno usredotočavanjem na postojeće i potencijalne strateške ovisnosti, posebno o jednoj zemlji. Kako bismo zaštitili otpornost naših lanaca opskrbe, prednost ćemo dati procjenama rizika u najvažnijim ekosustavima, kao što su energetske intenzivne industrije, zdravstvo, digitalizacija i elektronika (npr. čipovi, kvantne tehnologije, superračunala i umjetna inteligencija), obnovljiva energija, električna vozila, zrakoplovno-svemirska industrija i obrana. Gradit ću na temeljima našeg pristupa kritičnim sirovinama kako bismo pronašli odgovarajuća rješenja.

Za osiguravanje ravnopravnih uvjeta na međunarodnoj razini i djelotvornu zaštitu europske industrije od vanjskog nepoštenog tržišnog natjecanja bit će potrebno uvesti sve instrumente trgovinske politike i politike tržišnog natjecanja, kao što je sustavna provedba instrumenata trgovinske zaštite, i prema potrebi ih pojačati na način koji je u skladu s WTO-om. Niz proizvoda čiste tehnologije koji doprinose ciljevima zelenog plana EU-a već je obuhvaćen mjerama trgovinske zaštite, uključujući čelične stupove vjetroturbina i električne bicikle te, nedavno, električna vozila na baterije. Naša trgovinska politika mora biti usklađena s našom industrijskom politikom.

Kad je riječ o sektorskim mjerama, polazeći od ishoda dijaloga o čistoj tranziciji i tranzicijskog puta za metale, izradit ću namjenski akcijski plan za čelik i metale, u kojem ću utvrditi odvažne mjere za ispunjavanje najhitnijih potreba i osiguravanje dugoročne održivosti tog sektora. Akcijskim planom trebali bi se ukloniti negativni učinci globalnog viška kapaciteta i visokih cijena energije. Njime bi se trebalo osigurati i da trgovinska politika dodatno doprinosi dugoročnoj konkurentnosti i dekarbonizaciji te industrije.

Istodobno ću s povjerenikom za održivi promet i turizam raditi na čvrstom akcijskom planu za automobilsku industriju, koja prolazi kroz velike transformacije prema električnim i autonomnim vozilima. Suočava se s brojnim problemima, uključujući visoke troškove proizvodnje, prekomjerne kapacitete u trećim zemljama i slabljenje potražnje. Moramo učiniti mnogo više kako bismo riješili te probleme, osigurali kontinuiranu potporu za baterije i cjelokupni lanac opskrbe i uspostavili dosljedan okvir za automobilsku industriju, među ostalim za njezinu digitalizaciju. To podrazumijeva i ažuriranje okvira za homologaciju motornih vozila kako bi se omogućilo uvođenje autonomnih vozila i bolje iskoristio gospodarski potencijal podataka o vozilima.

Važni projekti od zajedničkog europskog interesa pokazali su se katalizatorom ulaganja jer su mobilizirali više od 100 milijardi EUR u strateškim sektorima kao što su mikroelektronika, baterije, vodik, računalstvo u oblaku i zdravstvo. Moj će prioritet biti suradnja s državama članicama na utvrđivanju odgovarajućih tehnologija za buduće važne projekte od zajedničkog europskog interesa. Komisija je u listopadu 2023. pokrenula Zajednički europski forum, u kojem se vode intenzivne rasprave. Među kandidatima je nekoliko obećavajućih tehnologija, kao što su napredni materijali za čistu tehnologiju, umjetna inteligencija ili tehnologije nuklearne energije. Zajedno s

izvršnom potpredsjednicom za čistu, pravednu i konkurentnu tranziciju nastojat ću ubrzati izradu novih prijedloga važnih projekata od zajedničkog europskog interesa te ću razmotriti kako najbolje iskoristiti proračun EU-a za potporu takvim projektima u okviru budućeg Europskog fonda za konkurentnost. Surađivat ću i s izvršnom potpredsjednicom za čistu, pravednu i konkurentnu tranziciju i s državama članicama kako bi se omogućilo brzo najavljuvanje i odobravanje novih važnih projekata od zajedničkog europskog interesa.

Javna nabava bit će još jedna važna poluga za stvaranje vodećih tržišta u području čistih i strateških tehnologija. Kako sam detaljnije objasnio u odgovoru na 14. pitanje, namjeravam pripremiti reviziju Direktive o javnoj nabavi kojom će se prednost dati otpornosti u određenim strateškim sektorima i tehnologijama.

Kad je riječ o PFAS-ima, za pojašnjenje ograničenja PFAS-a u skladu s Uredbom REACH upućujem na svoj odgovor na 8. pitanje.

Naposljetku, u radu na poboljšanju industrijske konkurentnosti i prosperiteta neću izgubiti iz vida šire društvene i planetarne ciljeve. Ako se ispravno osmisle i provedu, mjere za konkurentnost mogu biti ključni pokretači klimatske tranzicije i stvaranja kvalitetnih radnih mjesta.

11. Kako planirate riješiti regulatorna pitanja koja utječu na poduzeća, posebno MSP-ove, među ostalim i u prekograničnom poslovanju? Kako planirate osigurati da MSP-ovi imaju koristi od plana za stratešku autonomiju? Koje će pravne posljedice imati uvođenje nove kategorije malih poduzeća srednje tržišne kapitalizacije na postojeće i buduće zakonodavstvo EU-a? Koji će biti kriteriji za definiranje malih poduzeća srednje tržišne kapitalizacije? Hoće li to biti zasebna obvezujuća pravna definicija ili će se postojeće pravne kategorije (npr. definicija MSP-ova na razini EU-a) proširiti na tu novu kategoriju? Koji su Vaši konkretni planovi za utvrđivanje brzine, usklađenosti i pojednostavnjenja kao ključnih političkih prioriteta kako bi se smanjilo administrativno opterećenje i pojednostavnili provedba, izvješćivanje i izdavanje dozvola? Kako ćete konkretno provesti „novu provjeru MSP-ova i konkurentnosti“?

Mala i srednja poduzeća pokretač su gospodarstva EU-a. Pomoći im da rastu i postanu produktivnija neophodno je za dugoročnu konkurentnost EU-a.

MSP-ovi su posebno osjetljivi na regulatorno opterećenje jer obično imaju ograničene resurse za administrativne zadaće. Budem li potvrđen, radit ću na stvaranju posebne putovnice za MSP-ove kako bi se jednostavnim certificiranjem statusa MSP-a za poduzeća smanjilo njihovo administrativno opterećenje i troškovi ostavljajući im više vremena i resursa za poslovanje. To bi značilo i jednostavniju obradu za javna tijela.

S povjerenikom za demokraciju, pravosuđe i vladavinu prava radit ću na razvoju takozvanog 28. režima kako bismo inovativnim poduzećima pomogli da rastu i imaju koristi od jednostavnijih i usklađenih pravila u cijeloj Uniji. U skladu s političkim smjernicama, elementi jedinstvenog tržišta dodat će se u izvješće o vladavini prava, uzimajući u obzir pitanja koja utječu na poduzeća, posebno MSP-ove koji posluju preko granica.

Budem li potvrđen, zajedno s povjerenicom za *start-up* poduzeća, istraživanje i inovacije pokrenut ću donošenje Europskog akta o inovacijama i strategije EU-a za *start-up* i *scale-up* poduzeća kako bi se pojednostavnio regulatorni okvir i takvim poduzećima olakšao pristup poduzetničkom kapitalu.

MSP-ovi su ključni i za postizanje otvorene strateške autonomije jer imaju ključnu ulogu u izgradnji otpornih i diversificiranih lanaca opskrbe. Budem li potvrđen, pobrinut ću se da MSP-ovima bude dostupna namjenska potpora i resursi ključni za njihovu otpornost.

Brzo donošenje, usklađenost i pojednostavnjenje zakonodavstva te jednostavan pristup financijskim instrumentima ključni su za vraćanje konkurentne prednosti Europe i bit će glavni prioritet mojeg portfelja. Stoga ću, ako budem potvrđen, naglasak staviti na smanjenje opterećenja, npr. obveza izvješćivanja i administrativnih troškova. Budem li potvrđen, surađivat ću i s drugim članovima Kolegija, a pogotovo s povjerenikom za provedbu i pojednostavnjenje i ispitati otpornost na stres pravne stečevine jedinstvenog tržišta te iznijeti prijedloge za uklanjanje svih preklapanja i proturječnosti i postizanje potpune digitalne usklađenosti uz zadržavanje visokih standarda.

Kao što sam naveo u svojem mandatnom pismu, predvodit ću rad na uvođenju definicije nove kategorije malih poduzeća srednje tržišne kapitalizacije na temelju broja zaposlenika i financijskih prihoda, čime bi se Komisiji i

suzakonodavcima omogućilo da donesu posebna pravila za takva poduzeća u slučajevima u kojima bi to moglo biti potrebno i opravdano.

Osim toga, namjeravam u potpunosti iskoristiti normizaciju i digitalizaciju kako bi informacije automatski bile digitalne i dostavljale se samo jednom, što će stvoriti pojednostavnjeno regulatorno okruženje, od izvješćivanja do izdavanja dozvola. Bitno je olakšati usklađenost i to možemo postići prelaskom s protoka informacija na temelju dokumenata na protok informacija na temelju podataka. S tim ciljem nastojat ću dodatno iskoristiti pametne digitalne alate za elektroničko izdavanje računa, digitalnu putovnicu za proizvode i jedinstveni digitalni pristupnik.

Našim politikama moramo promicati konkurentnost i uzimati u obzir potrebe MSP-ova. Naposljetku, nova provjera utjecaja politika na MSP-ove i konkurentnosti, na kojoj ću, ako budem potvrđen, raditi s povjerenikom za provedbu i pojednostavnjenje pomoći će nam da osmislimo buduće zakonodavstvo kojim će se povećati konkurentnost poduzeća iz EU-a, uključujući MSP-ove, i izbjeći nepotrebno opterećenje, a istodobno održati visoki standardi.

Prvo, nova provjera konkurentnosti, koja će pratiti sve procjene učinka, temeljit će se na nizu ključnih pokazatelja, uključujući troškovnu/cjenovnu konkurentnost, međunarodnu konkurentnost, inovacijski kapacitet i učinke na konkurentnost MSP-ova. Uključivat će dublju analizu učinaka pojedinačnih prijedloga, uzimajući u obzir zdravlje sektora koji su najviše izloženi međunarodnom tržišnom natjecanju i koji su relevantni za prijedlog. Ako se utvrde problemi sektorske konkurentnosti, u provjeri će se uzeti u obzir i potrebne mjere ublažavanja.

Drugo, novom provjerom utjecaja politika na MSP-ove dodatno ćemo produbiti analizu pitanja koja se odnose na MSP-ove. U toj novoj provjeri Komisija će uzeti u obzir potrebe MSP-ova tijekom ciklusa politike, posebno u prvim fazama postupka donošenja politika. Komisija će provoditi i posebnu analizu učinaka na MSP-ove u svim svojim evaluacijama i provjerama primjerenosti. Ta retrospektivna procjena omogućit će nam da steknemo korisna iskustva za pojednostavnjenje i smanjenje opterećenja za buduće politike relevantne za MSP-ove.

Za mene je ključno sustavno razmatrati potrebe MSP-ova u svim fazama postupka donošenja odluka. Kumulativni i neizravni učinci prijedloga zbog negativnih učinaka u lancu vrijednosti i njihov utjecaj na tržišnu dinamiku trenutačno se ne uzimaju u obzir u dovoljnoj mjeri. Budem li potvrđen, bit ću spreman surađivati s Parlamentom, Vijećem i drugim zainteresiranim stranama kako bih osigurao da politike koje se odnose na MSP-ove pružaju potporu MSP-ovima i ne opterećuju ih nerazmjerno.

Pitanja Odbora za unutarnje tržište i zaštitu potrošača

12. U svojim političkim smjernicama za novi mandat i u mandatnom pismu koje Vam je uputila predsjednica Komisije ističe da je jedinstveno tržište ključan stup EU-a i da je za njegovo poboljšanje potreban novi poticaj, osobito u uslužnom sektoru, u kojem su i dalje prisutne brojne prepreke, ne bi li se na taj način osiguralo blagostanje EU-a. Koje aktivnosti, uključujući zakonodavne mjere, planirate poduzeti u području slobodnog kretanja usluga i robe i na koji bi način nova strategija jedinstvenog tržišta doprinijela tom novom impulsu, daljnjoj integraciji jedinstvenog tržišta, smanjenju neopravdanih prepreka, administrativnog opterećenja i obveza izvješćivanja, a istodobno osnažila i zaštitila potrošače, promicala poduzetništvo i povećala globalnu konkurentnost EU-a u narednim desetljećima? Kako planirate povećati sigurnost proizvoda i osnažiti pošteno tržišno natjecanje na jedinstvenom tržištu za proizvode podrijetlom iz trećih zemalja, uzimajući istodobno u obzir i platforme za e-trgovinu trećih zemalja, koje EU preplavljaju proizvodima često neusklađenima sa standardima Unije i pritom izbjegavaju plaćanje carine?

Prednosti jedinstvenog tržišta nisu dovoljno iskorištene. U nedavnom izvješću koje je predstavio Enrico Letta jasno se ističe da je stvaranje istinski integriranog jedinstvenog tržišta ključno za europsku konkurentnost. Budem li potvrđen kao izvršni potpredsjednik, učinit ću sve što je u mojoj moći kako bih ojačao jedinstveno tržište u cilju poticanja europske produktivnosti, podupiranja našeg blagostanja i socijalnog tržišnog gospodarstva, pravedne zelene i digitalne tranzicije te osiguravanja jednakih uvjeta u kojima nitko ne smije biti zapostavljen.

Stoga ću do lipnja 2025. izraditi strategiju jedinstvenog tržišta za modernizirano jedinstveno tržište robe i usluga na temelju činjenica i potreba poduzeća, radnika i građana. Nastojat ću ukloniti postojeće regulatorne i administrativne prepreke i spriječiti nastanak novih, istodobno osiguravajući dobro funkcioniranje jedinstvenog tržišta i promičući uzlaznu konvergenciju. Nadalje, moj će prioritet biti pojednostavnjenje zakonodavnog okvira, olakšavanje usklađenosti i pravilna provedba u svim državama članicama. U svojem radu usredotočit ću se na četiri glavna prioriteta.

Prvo, prevenciju: razmotrit ću potrebu za aktom o sprečavanju prepreka na jedinstvenom tržištu, kako je dodatno pojašnjeno u odgovoru na 13. pitanje, s namjerom jačanja sustava obavješćivanja.

Drugo, suradnju: pojačat ću suradnju s državama članicama u okviru Radne skupine za osiguravanje primjene pravila jedinstvenog tržišta i mreže SOLVIT na uklanjanju vrlo konkretnih prepreka s kojima se građani i poduzeća susreću. Iako smo u suradnji s državama članicama već ostvarili konkretne rezultate, potrebne su dodatne mjere i politički angažman kako bi se uklonile preostale prepreke koje štete konkurentnosti naših poduzeća.

Treće, digitalizaciju: promicat ću digitalizaciju kao prvi izbor, obraćajući posebnu pozornost na interoperabilnost i načelo „samo jednom”. Bit će jednostavnije ispuniti obveze izvješćivanja jer prelazimo s protoka informacija na temelju dokumenata na protok informacija na temelju podataka i sve se više koriste pametni digitalni alati.

Četvrto, provedba: po potrebi bi trebalo primjenjivati korektivne mjere za uklanjanje prepreka jedinstvenom tržištu i osiguravanje pravilne provedbe pravila EU-a. U tom pogledu mislim da treba razmotriti kako brže pokrenuti provedbene mjere u situacijama kad poduzeća i građani mogu pretrpjeti znatne gospodarske posljedice zbog neusklađenosti država članica s pravilima EU-a.

Provedba zajedničkih pravila zajednička je odgovornost. Stoga će moj glavni prioritet biti bliska suradnja s državama članicama i Europskim parlamentom.

Prioritet će biti i područje usluga, koje su od presudne važnosti za našu gospodarsku konkurentnost i blagostanje. One čine oko 70 % BDP-a i radnih mjesta u EU-u te su ključne za proizvodne industrije EU-a. Međutim, jedinstveno tržište usluga još uvijek postiže slabe rezultate. U mnogim sektorima imamo 27 tržišta umjesto jednog. To znači manje prilika za poduzeća i manje potencijala za rast. Zato ću, ako budem potvrđen, prioritetom smatrati uklanjanje administrativnih prepreka za pružatelje usluga iz EU-a, s posebnim naglaskom na prekograničnim regijama.

Pritom želim razmotriti i regulirane profesije. Pristup mnogim profesijama i njihovo obavljanje podliježu regulatornim zahtjevima za zaštitu potrošača i ciljeva od javnog interesa. Od više od 5500 reguliranih profesija u EU-u mnoge su regulirane u samo nekoliko država članica, što upućuje na to da bi se javni interes mogao štititi na način koji manje opterećuje. Za regulirane profesije moj je cilj ubrzati i pojednostavniti prekogranično priznavanje kvalifikacija, među ostalim podupiranjem digitalizacije i automatizacije postupaka, uz istodobnu zaštitu prava radnika. Time će se olakšati mobilnost kvalificiranih stručnjaka na jedinstvenom tržištu i omogućiti ljudima brzo zapošljavanje ili pružanje usluga za koje su kvalificirani. U tu svrhu udružiti ću snage s izvršnom potpredsjednicom za ljude, vještine i pripravnost i raditi na inicijativi za prenosivost vještina.

Važno je osigurati da se europskim građanima na jedinstvenom tržištu nude samo autentični i sigurni proizvodi. Međutim, na naše tržište slobodno ulazi previše proizvoda koji ne ispunjavaju naše standarde. Posebno sam svjestan da su se problemi i prijevare povećali zbog porasta e-trgovine i izravne prodaje potrošačima u EU-u s internetskih tržišta trećih zemalja, čiju je usklađenost teže i skuplje kontrolirati. Veći broj članova Komisije morat će raditi na rješavanju tih problema. Stoga ću surađivati s izvršnom potpredsjednicom za tehnološki suverenitet, sigurnost i demokraciju kako bismo brzo i djelotvorno odgovorili na izazove povezane sa sigurnošću proizvoda i e-trgovinom.

Za to će biti potrebni raznovrsni resursi. Važnu ulogu imat će carinska i porezna tijela zajedno s tijelima za nadzor tržišta. Provedba Akta o digitalnim uslugama u odnosu na internetska tržišta koja ne poštuju naša pravila ostaje prioritet. Nadalje, nedavno donesenom Uredbom o općoj sigurnosti proizvoda i Uredbom o nadzoru tržišta predviđene su i nove posebne obveze u pogledu sigurnosti proizvoda za internetska tržišta, npr. nalozi za uklanjanje. Zajedno s povjerenikom za demokraciju, pravosuđe i vladavinu prava podupirat ću nacionalna provedbena tijela u osiguravanju da se potrošačima u EU-u i na internetu i izvan njega nude samo sigurni proizvodi.

Pritom moramo osigurati okruženje u kojem se manje europske platforme za e-trgovinu mogu razvijati i ravnopravno natjecati s platformama za e-trgovinu izvan EU-a. To znači da moramo stvoriti poticajno okruženje bez fragmentacije ili udvostručavanja pravila.

13. Kad je riječ o mandatnom pismu predsjednice Komisije, što mislite o mogućem sadržaju posebnih mjera koje su u njemu navedene i njihovu vremenskom okviru, prvenstveno u vezi s aktom o sprečavanju prepreka na jedinstvenom tržištu, Europskim fondom za konkurentnost, putovnicom za MSP-ove, jedinstvenim digitalnim

pristupnikom, aktom o kružnom gospodarstvu i evaluacijom Uredbe EU-a o normizaciji? Kako ćete konkretno razviti novu strategiju jedinstvenog tržišta? Kako planirate surađivati s odborom IMCO i njegovim radnim skupinama u okviru njegovih nadzornih aktivnosti kako bi Odbor transparentno, redovito i pravodobno bio obaviješten o provedbi važećeg zakonodavstva, predstojećim inicijativama, uključujući one navedene u mandatnom pismu, te rezultatima provedbenih mjera koje Komisija i države članice poduzimaju na jedinstvenom tržištu usluga i robe?

Budem li potvrđen kao izvršni potpredsjednik, radit ću na dovršetku čvrstog, jednostavnog i modernog okvira jedinstvenog tržišta kojim će se osnažiti i potrošači i poduzeća. U okviru strategije jedinstvenog tržišta Komisija će predstaviti konkretne mjere za promicanje prekograničnog pružanja usluga i prekograničnog kretanja robe. Usredotočit ću se na uklanjanje postojećih prepreka i izbjegavanje stvaranja novih. Oslobođanje potencijala jedinstvenog tržišta i iskorištavanje njegove veličine zajednička je odgovornost europskih, nacionalnih i regionalnih tijela. Pokrenut ću konstruktivan dijalog s Europskim parlamentom i Vijećem. U bliskoj suradnji sa svim dionicima, uključujući socijalne partnere i predstavnike industrije, nastojat ću donijeti tu strategiju do lipnja sljedeće godine.

Osim jačanja naših resursa za transparentnost namjeravam ojačati preventivne procjene novih nacionalnih propisa koji bi mogli utjecati na jedinstveno tržište, među ostalim uzimajući u obzir eventualnu potrebu za aktom o sprečavanju prepreka na jedinstvenom tržištu. Puni potencijal preventivnog djelovanja može se najbolje iskoristiti boljom provedbom postojećih instrumenata za transparentnost. U tom će pogledu biti ključno ukloniti nedostatke u postojećim mehanizmima obavješćivanja, potaknuti sudjelovanje dionika i uvesti strože procjene proporcionalnosti za nove regulatorne inicijative. Ako prevencija ne uspije, neću oklijevati pokretati postupke zbog povrede.

Kao što sam objasnio u odgovoru na 11. pitanje, jedan od mojih prvih prioriteta bit će stvaranje posebne putovnice za MSP-ove kako bi se poduzećima smanjilo administrativno opterećenje i ostavilo više vremena i resursa te kako bi se javnim tijelima omogućila lakša obrada, npr. u pogledu zahtjeva za financiranje, usklađenosti s propisima ili izuzeća od pravnih zahtjeva kao što su obveze izvješćivanja.

Kao što sam naveo u odgovoru na 6. pitanje, zajedno s povjerenicom za okoliš, otpornost vodoopskrbe i konkurentno kružno gospodarstvo radit ću na predlaganju akta o kružnom gospodarstvu kako bismo stvorili funkcionalno jedinstveno tržište otpada i sekundarnih sirovina.

Evaluacija Uredbe o normizaciji trebala bi biti dovršena početkom 2025. Na temelju prikupljenih dokaza pažljivo ću procijeniti treba li revidirati regulatorni okvir i može li postojeći sustav zadovoljiti hitne potrebe politike i industrije EU-a. Moramo donijeti pouzdane tehničke standarde, osobito za zakonodavne potrebe koje prate zelenu i digitalnu transformaciju u promjenjivom geopolitičkom okruženju. Tu će ulogu odigrati i sudska praksa Suda Europske unije u posljednjih osam godina kao i općenite potrebe za pojednostavnjenjem, što bi moglo zahtijevati novi pristup načinu na koji surađujemo s dionicima u području normizacije, uz istodobnu zaštitu važnih gospodarskih i tehničkih rezultata tog participativnog postupka. Normizacija je u prošlosti bila jaka strana Europe, a moja je namjera održati i unaprijediti naš položaj globalnog predvodnika u tom polju.

Jedinstveni digitalni pristupnik jedna je od najambicioznijih inicijativa EU-a u području e-uprave. Omogućuje pristup pouzdanim informacijama, digitalnim upravnim postupcima i uslugama podrške. Njime se smanjuje administrativno opterećenje tako što se olakšava digitalizacija javne uprave za europske građane i poduzeća i stvara sveobuhvatna internetska pristupna točka za rad, studiranje ili poslovanje u drugoj državi članici EU-a. Budem li potvrđen, dodatno ću ga ojačati i dati prednost potpunom uvođenju tehničkog sustava „samo jednom” podupiranjem pridruživanja više od 80 000 javnih uprava u državama članicama i osiguravanjem dostupnosti svih administrativnih postupaka u njegovu području primjene.

Obvezujem se i bit će mi zadovoljstvo izgraditi i održavati izravan komunikacijski kanal s vama i vašim relevantnim radnim skupinama, uz potpuno poštovanje Okvirnog sporazuma o odnosima između Europskog parlamenta i Europske komisije i u svim fazama postupka donošenja odluka. Kako je navedeno u odgovoru na 2. pitanje, moje službe i tim također će biti lako dostupni tijekom cijelog mandata, u dvosmjernom protoku informacija. Pozivat ću izvjestitelje, izvjestitelje u sjeni ili vodeće članove u određenim područjima na radne sastanke kako bi se raspravljalo o razlozima za zabrinutost i kako bi se uzele u obzir ideje koje proizlaze izravno iz njihova parlamentarnog rada i njihovih izbornih jedinica.

14. Kako planirate ispuniti zadaću koja Vam je dodijeljena u pogledu revizije direktiva o javnoj nabavi kako bi se iskoristio potencijal javne nabave u korist jedinstvenog tržišta EU-a te građana i poduzeća iz EU-a, među ostalim

MSP-ova, te tako povećala konkurentnost, uključujući digitalnu konkurentnost EU-a, i osiguralo pošteno tržišno natjecanje i sigurnost opskrbe za određene ključne tehnologije, proizvode i usluge? Za koje tehnologije i sektore smatrate da su strateški te da stoga trebaju intervenciju u okviru javne nabave? Koja bi se rješenja trebala primijeniti imajući u vidu da na cijelom jedinstvenom tržištu treba zadržati jednake uvjete i jednake mogućnosti za poduzeća iz EU-a? Kada smatrate da će se provesti revizija okvira javne nabave i planirate li je provesti na temelju uredbi Unije, a ne njezinih direktiva?

Javna nabava ima ključnu ulogu u stvaranju vodećih tržišta, tj. stvaranju potražnje za inovativnim, održivim i otpornim proizvodima. Postojeća pravna stečevina sastoji se od najmanje šest direktiva i odredaba iz desetaka sektorskih zakonodavnih akata. Budem li potvrđen kao izvršni potpredsjednik, revidirat ću postojeće direktive EU-a o javnoj nabavi kako je navedeno u mojem mandatnom pismu i najavljeno u političkim smjernicama predsjednice von der Leyen.

Revizijom zakonodavnog okvira nastojat će se osloboditi golem potencijal javne nabave za oblikovanje europskog gospodarstva, stvaranje vodećih tržišta te poticanje rasta i otpornosti europskih poduzeća i tako stvoriti kvalitetna radna mjesta. Namjeravam predložiti modernizaciju pravila u tri glavna područja: 1. strateškoj ulozi javne nabave putem kvalitativnih zahtjeva, posebno u pogledu održivosti, socijalne otpornosti i kibernetičke sigurnosti; 2. dodanoj vrijednosti EU-a javne nabave za naše građane zahvaljujući sigurnosti opskrbe strateškim tehnologijama, proizvodima i uslugama, među ostalim u hitnim slučajevima i 3. pojednostavnjenju postojećih mehanizama, posebno imajući na umu *start-up* poduzeća i inovatore iz EU-a, ali i lokalne vlasti.

Revizija direktiva o javnoj nabavi također je prilika za preispitivanje javne nabave u kontekstu digitalne tehnologije, ne samo u pogledu toga kako upotrebljavamo te tehnologije za pojednostavnjenje i ubrzavanje postupaka, nego i u pogledu toga kako ubrzati prihvaćanje inovativnih proizvoda i tehnologija. Želim skrenuti pozornost i na podatkovni prostor za javnu nabavu koji od rujna ove godine pomaže javnim naručiteljima i poduzećima da poboljšaju donošenje odluka upotrebom napredne analize podataka i digitalnih alata.

Da bi se ta revizija provela u skladu s načelima bolje regulative te supsidijarnosti i proporcionalnosti bit će potrebna dva glavna koraka. Prvo, evaluacija postojećeg okvira. Budem li potvrđen, obvezujem se da ću provesti temeljitu evaluaciju postojećih direktiva o javnoj nabavi u skladu sa zahtjevima Vijeća i Europskog revizorskog suda. Temeljito javno savjetovanje omogućit će nam da prepoznamo proturječne aspekte, koristi i izazove postojećeg okvira i promislimo o mogućim područjima za poboljšanje i pojednostavnjenje. Drugo, procjenom učinka analizirat će se svako moguće financijsko ili administrativno opterećenje građana, poduzeća ili javnih naručitelja.

U ovoj bih preliminarnoj fazi kao prioritet želio čuti vaša stajališta i savjetovati se s lokalnim tijelima koja su prvi korisnici javne nabave i uključiti ih u naš prijedlog.

Kako bismo utvrdili strateške tehnologije i sektore i njihove prioritete, u skladu s izjavom predsjednice da korijeni našeg budućeg prosperiteta moraju biti u Europi, u obzir ćemo uzeti niz čimbenika: sektore i tehnologije utvrđene u postojećem sektorskom zakonodavstvu, na primjer u aktu o industriji s nultom neto stopom emisija i Uredbi o ekološkom dizajnu za održive proizvode, kao i u predstojećim inicijativama kao što su čisti industrijski plan i akt o ubrzanju industrijske dekarbonizacije, ali i kriterije kao što su otpornost lanaca opskrbe, fizička i kibernetička sigurnost kritične infrastrukture, sigurnost i istjecanje tehnologije, gospodarske ovisnosti ili prisila, stopa sudjelovanja gospodarskih subjekata iz trećih zemalja u određenom sektoru. To je važan dio promišljanja o reviziji okvira javne nabave i posvetit ćemo mu posebnu pozornost.

Nova pravila bit će osmišljena kako bi se osigurala dodana vrijednost EU-a za naše građane, sigurnost opskrbe određenim strateškim tehnologijama, proizvodima i uslugama te odgovarajući uvjeti za poduzeća iz EU-a za ulaganje u dekarbonizaciju i otvaranje kvalitetnih radnih mjesta. Od osobite je važnosti da javni naručitelji osiguraju da se ponuditelji iz trećih zemalja pridržavaju naših ekoloških, klimatskih i socijalnih standarda, neovisno o primjenjivom pravnom režimu u njihovoj zemlji. I dalje je jednako važno zalagati se za recipročan pristup naših poduzeća tržištima javne nabave u trećim zemljama.

Procijenit ćemo učinak različitih mogućnosti za rješavanje tih izazova te nastaviti s provedbom nedavno donesenih instrumenata, kao i suradnjom s javnim naručiteljima i dionicima kako bismo pronašli nova praktična i jednostavna rješenja. Za to je potrebno osigurati dovoljno vremena. Međutim, jamčim da će se tome dati visoki prioritet kako bismo mogli što brže napredovati bez ugrožavanja kvalitete.

U okviru opcija politike utvrđenih u procjeni učinka razmotrit ćemo je li najbolji način za ostvarivanje kombiniranih ciljeva regulatorna intervencija u obliku jedne ili više direktiva, uredbe ili drugih ciljanih mjera.

Naposljetku, osim rada na zakonodavstvu, ako budem potvrđen kao izvršni potpredsjednik, dodatno ću promicati korištenje smjernica, potporu izgradnji kapaciteta i prilagođene tečajeve osposobljavanja za javne naručitelje i socijalne subjekte u državama članicama EU-a.

Pitanje Odbora za međunarodnu trgovinu

15. Kako ćete, u ozračju povećane nesigurnosti u svijetu te snažnije potrebe za konsolidacijom programa gospodarske sigurnosti Unije i jačanjem naše konkurentnosti, osigurati da su gospodarska sigurnost, trgovina, ulaganja i industrijske politike sastavnice kohezivnog pristupa kojim se potiču otvorena strateška autonomija i otpornost Unije? Kako ćete osmisliti i provesti program gospodarske sigurnosti i u kojem vremenskom okviru? Na temelju prethodnih razmjena mišljenja između Parlamenta i Komisije o Provedbenoj uredbi (EU) 2023/1441 možete li potvrditi da će, ako se prvo izvješće o provedbi Uredbe o stranim subvencijama podnese do 13. srpnja 2026., biti predstavljen i zakonodavni prijedlog o izmjeni Uredbe o stranim subvencijama? S obzirom na znatno veći broj predmeta povezanih s prijavljenim ponudama u postupcima javne nabave, koji je mnogo veći od očekivanog, hoćete li se pobrinuti i za znatno povećanje broja osoba koja odgovornog za provedbu Uredbe o stranim subvencijama u Glavnoj upravi za unutarnje tržište, industriju, poduzetništvo te male i srednje poduzetnike?

Čvrsto vjerujem u potrebu za kohezivnim pristupom koji se temelji na našoj gospodarskoj sigurnosti, trgovini, ulaganjima i industrijskoj politici kako bi se ostvarili strateški interesi EU-a. Našim poduzećima moramo dati prostor i povoljno okruženje za inovacije i rast, zaštititi jedinstveno tržište od nepoštenog tržišnog natjecanja, osigurati pravedan pristup sirovinama, omogućiti pristup tržištima trećih zemalja kako bi stvorile nove mogućnosti te osigurati potrebne resurse iz različitih izvora i uz konkurentne troškove. Konkurentnost naše europske industrije zahtijeva sveobuhvatan pristup sa sigurnim lancem opskrbe, poštenim uvjetima tržišnog natjecanja i gospodarskim prilikama u cijelom svijetu.

U prethodnom mandatu poduzete su brojne inicijative za zaštitu i potporu našim poduzećima i infrastrukturi neposredno nakon vanjskih šokova, za stvaranje strukturnih uvjeta za njihovu konkurentnost i za otpornost naših lanaca opskrbe te za usklađivanje naše politike s našim vrijednostima i klimatskim ciljevima. Ta su pitanja temelj naše industrijske strategije, trgovinske strategije i strategije gospodarske sigurnosti, koje su isprepletene i moraju se dosljedno provoditi. Podupirem odlučniju zaštitu jedinstvenog tržišta od nepoštenih trgovačkih praksi, narušavanja zbog netržišnih politika i gubitaka tehnologije.

Usklađenost i koordinacija tih područja rada prije svega će se osigurati na razini Kolegija, posebno u suradnji s povjerenikom za trgovinu i gospodarsku sigurnost, i s obzirom na jasne ciljeve koje smo postavili, a to su konkurentnost, sigurnost i održivost. Budem li potvrđen kao izvršni potpredsjednik, surađivat ću sa svojim kolegama kako bih osigurao da se i unutarnji i vanjski aspekti u potpunosti uzmu u obzir u daljnjem razvoju naših industrijskih, trgovinskih i gospodarskih sigurnosnih politika. Riječ je o dvije strane iste medalje. Moramo se pobrinuti za to da i dalje imamo koristi od međunarodne otvorene trgovine utemeljene na pravilima, no istodobno ograničiti rizik od prekomjerne ovisnosti koja se može upotrijebiti protiv nas. U tom pogledu imamo na raspolaganju kvalitetna sredstva koje bismo trebali upotrijebiti, npr. instrument za strane subvencije.

Naša politika gospodarske sigurnosti, dvije godine nakon donošenja Strategije, treba se dalje provoditi i razvijati na svim razinama kako bi se osiguralo da se sve relevantne politike – industrijske, digitalne, istraživačke, inovacijske i druge – mobiliziraju na dosljedan način kako bi se međusobno osnaživale. Strategiju koja se temelji na stupovima „promicanja”, „zaštite” i „partnerstva” sada treba učinkovito provesti na temelju procjena rizika.

Budem li potvrđen, radit ću s povjerenikom za trgovinu i gospodarsku sigurnost na boljem razumijevanju rizika s kojima se suočavamo i provoditi koordinirane procjene rizika, pripremiti ciljne i razmjerne mjere za njihovo smanjenje, uvesti instrumente gospodarske sigurnosti koji su nam potrebni za uklanjanje rizika i dovršiti tekuće postupke za jačanje naših instrumenata, npr. u pogledu provjere izravnih stranih ulaganja i izlaznih ulaganja. Procijenit ćemo jesu li potrebna nova sredstva. Nastavit ćemo i rad na inicijativama započetima u prethodnom mandatu, npr. stavljanju većeg naglaska na praćenje rizika u lancu opskrbe i predviđanju poremećaja, kao i stavljanju fokusa na postojeće i potencijalne strateške ovisnosti. U suradnji s državama članicama trebalo bi utvrditi primjereni vremenski raspored i opseg daljnjih procjena rizika za ključne tehnologije. Naposljetku, surađivat ću s povjerenikom za trgovinu i gospodarsku sigurnost na nastavku partnerstva sa zemljama istomišljenicama, posebno zemljama skupine G7, kako bi se oblikovanjem standarda gospodarske sigurnosti

ojačala otpornost našeg lanca opskrbe. Osim sklapanja sporazuma o slobodnoj trgovini razvit ćemo i partnerstva za čistu trgovinu i ulaganja sa snažnom poslovnom dimenzijom za prilike za ulaganja kako bismo osigurali i diversificirali opskrbu kritičnim sirovinama, zelenom energijom i čistom tehnologijom.

Kad je riječ o Uredbi o stranim subvencijama, ona je već pokazala svoju učinkovitost i u potpunosti ćemo je iskoristiti. Usporedno s time, budem li potvrđen kao izvršni potpredsjednik, provest ću temeljitu procjenu provedbe Uredbe o stranim subvencijama. Pri preispitivanju provedbe i izvršenja Uredbe razmotrit ćemo, među ostalim, primjerenost razine pragova za prijavu. Izvješće o toj procjeni predstavit ćemo Parlamentu i Vijeću. Na temelju te procjene, ako je to potrebno kako bi se osigurali jednaki uvjeti za sva poduzeća na unutarnjem tržištu, Komisija će razmotriti mogući zakonodavni prijedlog.

Budem li potvrđen, surađivat ću s izvršnom potpredsjednicom za čistu, pravednu i konkurentnu tranziciju kako bismo ostvarili svoje ambicije u pogledu jednakih uvjeta za sva poduzeća koja posluju na jedinstvenom tržištu.

Pitanja Odbora za proračune

16. Izabrana predsjednica u svojim političkim smjernicama poziva na uspostavu fonda EU-a za konkurentnost, iz kojeg će se ulagati u strateške tehnologije (od umjetne inteligencije do svemira, čiste tehnologije i biotehnologije) i u važne projekte od zajedničkog interesa, a koji će ustoj poticati ulaganja privatnog sektora u naše zajedničke ciljeve i smanjiti njihov investicijski rizik.

Područje primjene takvog fonda obuhvaćat će širok raspon postojećih prioriteta politike.

Možete li nam reći na čemu se temelji taj pristup i dati nam svoju perspektivu njegove provedbe te načina na koji će se njime potaknuti dvostruka tranzicija, uz, u prvom redu, detaljan osvrt na politike i postojeće programe koji bi mogli crpiti sredstva iz takvog fonda, stupanj usklađenosti koji će se u tim programima zahtijevati, ravnotežu između povratne i bespovratne potpore koje će fond pružati i na zaštitne mjere koje bi bile uspostavljene da se osigura ravnopravno sudjelovanje Parlamenta i Vijeća u postupku donošenja odluka, provedbi programa i praćenju provedbe fonda?

Europa je oduvijek poznata po inovativnoj snazi i uspješnoj industriji koja može konkurirati na globalnom tržištu. Međutim ta je snaga danas na kušnji. Europska poduzeća danas posluju u turbulentnom svijetu, u kojem vladaju nepravednije tržišno natjecanje, više cijene energije, manjak vještina i radne snage i teško dolaze do kapitala koji im je potreban. Europska industrija i istraživanje nalaze se na prekretnici. Na kocki su naše tehnološko vodstvo i naša sposobnost da odgovorimo na industrijske izazove, ubrzamo tranziciju i aktivno iskoristimo nove mogućnosti.

U tom kontekstu, budem li potvrđen kao izvršni potpredsjednik, cilj mi je stvoriti uvjete koji omogućuju potrebna ulaganja u jačanje inovacijskog potencijala i uspješnu usporednu zelenu i digitalnu tranziciju. Kako je navedeno u političkim smjernicama predsjednice von der Leyen i u skladu s našom ambicijom da postanemo Komisija za ulaganja, Europski fond za konkurentnost bit će osnova našeg ulagačkog kapaciteta za strateške tehnologije koji će djelovati u sinergiji s drugim instrumentima i politikama.

Konkurentnost Europe i njezin položaj u utrci prema čistom, digitalnom i biološkom gospodarstvu ovisit će o početku novog doba izuma i inovativnosti. Za to u središtu našeg gospodarstva trebaju biti istraživanje i inovacije, znanost i tehnologija. Kako bismo postigli taj cilj, naši instrumenti moraju biti svrsishodni.

Međutim, EU svoja sredstva, među ostalim za konkurentnost, troši u previše sličnih programa u kojima se često financiraju iste stvari, ali s drukčijim uvjetima, pa je ta sredstva teško učinkovito iskombinirati.

Čvrsto vjerujem da treba bolje usmjeriti potrošnju EU-a na naše prioritete. Budem li potvrđen, jedan od mojih glavnih prioriteta bit će razvoj budućeg Europskog fonda za konkurentnost, u bliskoj suradnji s drugim članovima Kolegija, posebno povjerenikom za proračun, borbu protiv prijevara i javnu upravu te izvršnom potpredsjednicom za čistu, pravednu i konkurentnu tranziciju. Pred nama je osmišljavanje budućeg Europskog fonda za konkurentnost. Vodit ćemo se sljedećim ključnim načelima:

1. **Strateški fokus.** Europski fond za konkurentnost ulagat će u europska javna dobra. Ključno je osigurati da se strateške tehnologije kao što su umjetna inteligencija, svemirska tehnologija, čista tehnologija i biotehnologija razvijaju i proizvode u Europi. Budućnost čiste i visokotehnološke industrije mora se događati u Europi. Fond za konkurentnost trebao bi podupirati istraživanja, inovacije, *start up* i *scale up* poduzeća te važne projekte od zajedničkog europskog interesa. Naša politika istraživanja i inovacija mora biti usklađena s našom industrijskom politikom. Za najbolje moguće rezultate moramo strateški ulagati.

2. Fleksibilnost. Europski fond za konkurentnost ulagat će tamo gdje je djelovanje EU-a najpotrebnije i primjenjivati najdjelotvorniji i najfleksibilniji paket instrumenata. Osim toga, fond će nam omogućiti i da iskoristimo snagu proračuna kako bismo pri ostvarivanju zajedničkih ciljeva potaknuli privatna ulaganja i smanjili njihovu rizičnost.
3. Jednostavnost i brzina. Potencijalnim podnositeljima zahtjeva dobivanje sredstava EU-a trebalo bi biti jednostavno i brzo. Zato je potrebno u velikoj mjeri pojednostavniti pravila i postupke za pristup sredstvima EU-a. Moramo imati manje programa. Pristup informacijama, brži postupci i stalna poboljšanja na temelju povratnih informacija dionika ključni su za bolju potporu našoj industrijskoj i istraživačkoj zajednici na operativnoj razini.

Moramo dovesti europske inovacije na tržište i olakšati rast u Europi. Fond za konkurentnost bit će naše sredstvo za ostvarivanje tog cilja. Trebao bi pratiti europska poduzeća tijekom cijelog ciklusa ulaganja: od ideje do komercijalizacije, od istraživanja do proizvodnje, od laboratorija do tvornice. Tako će naša poduzeća dobiti potrebnu potporu za rast i napredak na jedinstvenom tržištu i na globalnoj razini.

Fond će biti dio našeg financiranja prilagođenog današnjoj geopolitičkoj situaciji i ojačati naše lance vrijednosti i smanjiti naše ovisnosti.

Komisija će razviti novi alat za koordinaciju konkurentnosti koji će djelovati zajedno s tim novim fondom. Taj bi alat trebao pretočiti ciljeve konkurentnosti na razini EU-a u koordinirane nacionalne politike i osigurati javno i privatno financiranje za svaki strateški prioritet.

Kao bivši zastupnik znam da Europski parlament snažno zagovara ambiciozan proračun EU-a koji služi našim političkim prioritetima. Stoga ću surađivati s Parlamentom na razvoju i provedbi Europskog fonda za konkurentnost, u duhu otvorenosti, transparentnosti, uzajamnog povjerenja i stalnog dijaloga, uz redovitu razmjenu informacija. Dat ću sve od sebe kako bih osigurao ravnopravno sudjelovanje Parlamenta i Vijeća kao suzakonodavaca i proračunskog tijela.

Pitanja Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja

17. Kao izvršni potpredsjednik zadužen za prosperitet i industrijsku strategiju bit ćete odgovorni za reviziju Direktive o javnoj nabavi. Ta Direktiva može imati presudnu ulogu u promicanju visokih standarda rada. Socijalni partneri na razini EU-a vrlo su jasni kada je riječ o potrebi za snažnijom zaštitom europskih radnika na temelju tog akta.

Na koji ćete se način pobrinuti za jačanje socijalnih aspekata u zakonodavstvu EU-a o javnoj nabavi, a naročito socijalnih kriterija za odabir ponude u ugovorima o javnoj nabavi, uzimajući u obzir sljedeće: ograničavanje lanaca podugovaranja i reguliranje uloge posrednika pri zapošljavanju; jamčenje poštovanja prava radnika i primjene kolektivnih ugovora; veće mogućnosti zapošljavanja za osobe s invaliditetom i radnike s posebnim potrebama; osiguravanje da neprofitni pružatelji socijalnih usluga / pružatelji socijalnih usluga u okviru socijalnog gospodarstva ne budu isključeni iz ugovora o javnoj nabavi?

Kao Europljanin, ponosim se našim visokim standardima rada i predan sam njihovom daljnjem jačanju. Ti su standardi ključni za promicanje zdravog tržišnog natjecanja i izbjegavanje smanjenja kvalitete radnih mjesta koja stvaramo. Čvrsto vjerujem da javna nabava EU-a ima važnu ulogu u njihovom promicanju.

Važećim je direktivama o javnoj nabavi iz 2014. već propisano da se pri izvršavanju ugovora o javnoj nabavi moraju poštovati obveze iz socijalnog i radnog prava, uključujući one iz kolektivnih ugovora. Direktive javnim naručiteljima nude i postupovne alate kako bi se to zajamčilo tijekom cijelog postupka javne nabave. Nadalje, postojećim se pravilima javnim naručiteljima omogućuje stvaranje prilika za neprofitne organizacije i socijalna poduzeća, a poslodavcima da zaposle i radnike u nepovoljnom položaju ili osobe s invaliditetom.

No može se učiniti više. Revizija direktiva o javnoj nabavi, kako je objašnjeno u odgovoru na 14. pitanje, vrijedna je prilika za detaljnu evaluaciju zakonodavnog okvira koja će nam omogućiti da utvrdimo daljnje moguće korake prema promicanju primjene socijalnih klauzula te jačanju društvene odgovornosti i održivosti u javnoj nabavi. Lokalna tijela, koja su glavni korisnici javne nabave i istodobno najbolji stručnjaci za lokalno zapošljavanje i socijalni partneri imaju važnu ulogu u tom procesu. Budem li potvrđen kao izvršni potpredsjednik, pobrinut ću se da ih se na odgovarajući način uključi u postupak kako bi mogli doprinijeti reviziji.

Osim toga, budem li potvrđen, dodatno ću promicati korištenje smjernica, potpore za izgradnju kapaciteta i prilagođenih tečajeva osposobljavanja za javne naručitelje i subjekte socijalne ekonomije u državama članicama. Podupirat ću aktualne napore Komisije da razmotri vlastitu primjenu socijalnih klauzula.

Nadalje, čvrsto vjerujem da će i drugi ciljevi, kao što su pojednostavnjenje i otpornost, imati pozitivan socijalni učinak: otpornost će zaštititi europska radna mjesta, a pojednostavnjenje poboljšati pristup MSP-ova i socijalnih poduzeća, što će isto tako utjecati na lokalna radna mjesta. Složenost naših pravila malim subjektima zapravo često otežava sudjelovanje u javnoj nabavi. Želim da ti subjekti pomoću pojednostavnjenja i izgradnje kapaciteta dobiju mogućnost iskoristiti potencijal javne nabave.

Budem li potvrđen, tijekom pripreme revizije blisko ću surađivati s izvršnom potpredsjednicom za ljude, vještine i pripravnost kako bismo razmotrili način poboljšanja pravila, promičući socijalni dijalog i visoke standarde rada, poboljšavajući mogućnosti zapošljavanja osoba s invaliditetom i doprinoseći socijalnoj ekonomiji i uključivijem društvu.

Bit će potrebna bliska koordinacija jer smatram da revizija direktiva o javnoj nabavi može proizvesti željene učinke samo ako se popratni relevantnim mjerama u predstojećem Planu za kvalitetna radna mjesta i novom Paktu za europski socijalni dijalog.

Pitanje Odbora za pravna pitanja

18. Intelektualno vlasništvo bez autorskih prava

Jedna od zadaća koja Vam je povjerena u mandatnom pismu jest osigurati da se „našom politikom intelektualnog vlasništva i dalje nagrađuju inovacije i kreativnost te jača provedba postojećih pravila”.

Fokus akcijskog plana Komisije za intelektualno vlasništvo iz 2020. bio je omogućiti europskoj kreativnoj i inovativnoj industriji da ostane globalni predvodnik te ubrzati zelenu i digitalnu tranziciju Europe. Taj je akcijski plan za intelektualno vlasništvo u prvom redu doveo do snažnije zaštite intelektualnog vlasništva, što je postignuto donošenjem Uredbe o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla za obrtničke i industrijske proizvode te revizijom dvadeset godina starog zakonodavstva o dizajnu, kojim ga se prilagodilo digitalnom dobu. Svrha patentnog paketa, o kojem je Europski parlament usvojio svoje stajalište u prvom čitanju i o kojem će se pregovarati tijekom ovog saziva, predložiti je nova pravila kako bi se poduzećima, a posebno MSP-ovima, pomoglo da u najvećoj mogućoj mjeri iskoriste svoje izume i djela, ali i poduprijeti konkurentnost i tehnološku suverenost EU-a, naročito pri osiguravanju dostupnosti ključnih patentiranih proizvoda u vrijeme krize. Čini se da se jedan od predmeta u tom paketu suočava s posebnim poteškoćama u Vijeću (predmet o patentima bitnima za norme), unatoč novijim trendovima koji upućuju na to da EU gubi tržišne udjele u usporedbi s azijskim i američkim gospodarskim akterima. Akcijski plan za intelektualno vlasništvo rezultirao je i donošenjem paketa instrumenata EU-a za borbu protiv krivotvorenja čiji je cilj „poticanje suradnje između nositelja prava, pružatelja usluga i tijela za provedbu zakona, uz istodobno poticanje najboljih praksi i upotrebe modernih alata i tehnologija”. Intelektualno vlasništvo ključni je pokretač gospodarskog rasta jer nematerijalna imovina ima sve veću ulogu u globalnoj inovacijskoj utrci. Međutim, kako je istaknuto u Draghijevu izvješću, čini se da su poduzeća iz EU-a, posebno MSP-ovi, destimulirana kada je riječ o zaštiti imovine u području intelektualnog vlasništva, u prvom redu zbog složenih, skupih i dugotrajnih postupaka potrebnih za podnošenje zahtjeva za zaštitu kao intelektualnog vlasništva. Ta bi situacija mogla spriječiti poduzeća da se natječu na globalnoj razini i iskoristavaju prednosti jedinstvenog tržišta. Osim toga, razvoj tehnologija umjetne inteligencije ili neetička upotreba nekih tehnologija, kao što je upotreba tamnih obrazaca, mogu značiti nove probleme za okvir intelektualnog vlasništva, koji su do danas ostali neriješeni i koji potencijalno mogu utjecati na inovacije, kreativnost i konkurentnost EU-a, osobito u pogledu generativnih sustava umjetne inteligencije i njihova odnosa s patentima, ali i žigova, poslovnih tajni, kao i provedbe prava intelektualnog vlasništva. U Komisiji je u tijeku redovito preispitivanje zakonodavstva EU-a o žigovima. Kad je riječ o poslovnim tajnama, potrebni su dodatni naponi za promicanje osviještenosti i borbu protiv krađe poslovnih tajni u kontekstu globalnih tehnoloških inovacija, posebno u slučaju MSP-ova.

Imajući na umu navedene izazove, koje biste mjere poduzeli da osigurate pravilnu provedbu svih postojećih pravila o intelektualnom vlasništvu? Hoćete li predložiti nove inicijative, primjerice u području poslovnih tajni ili žigova, kako bi se osiguralo da je okvir EU-a i dalje svrsishodan za nagrađivanje inovacija i kreativnosti u digitalnom dobu te za potporu dugoročnom rastu i konkurentnosti EU-a? Jeste li istodobno spremni uložiti veće napore u olakšavanje pregovora o prijedlozima prenesenima iz prethodnog saziva?

Nematerijalna imovina čini znatan dio korporativne imovine i jedan je od najjačih poticaja za ulaganje u poduzeće. Na primjer, *start up* poduzeća koja koriste patente i žigove imaju deset puta veću vjerojatnost da će dobiti financiranje poduzetničkim kapitalom. To znači da je intelektualno vlasništvo ključan element konkurentnosti.

Međutim, pravila EU-a o patentima i dalje su rascjepkana. Budem li potvrđen, prvo ću se usredotočiti na rješavanje te rascjepkanosti promicanjem usvajanja jedinstvenog patentnog sustava izvan sadašnjih 18 država članica, kako bi se smanjili troškovi, povećala pravna sigurnost i iskoristila jedinstvena nadležnost Jedinstvenog suda za patente, računajući na to da će Europski patentni ured nastaviti sa svojom zadaćom izdavanja jedinstvenih patenata.

U tom ću smislu nastojati izraditi paket o patentima, nadovezujući se na potporu Europskog parlamenta svim njegovim trima stupovima, od kojih bi dva dodijelila nove odgovornosti Uredu EU-a za intelektualno vlasništvo. Blisko ću surađivati s državama članicama na dovršetku reformi kojima se rješavaju najhitniji izazovi pravne stečevine EU-a u području patenata i čiji je cilj proširenje i jačanje jedinstvenog patentnog sustava.

Prijedlozima uredaba o svjedodžbama o dodatnoj zaštiti nastoji se smanjiti administrativno opterećenje i zajamčiti usklađenost za farmaceutsku i agrokemijsku industriju, posebno za mala i srednja poduzeća, te ojačati jedinstveni patentni sustav. Prijedlog uredbe o prisilnom licenciranju, koji je u fazi trijaloga, bavit će se potrebom Unije za učinkovitim sredstvima za zaštitu intelektualnog vlasništva kako bi se reagiralo na krize koje utječu na lance vrijednosti na cijelom jedinstvenom tržištu. Pouzdanim i transparentnim okvirom za licenciranje patenata bitnih za normu osigurat će se da EU postane privlačnije odredište za ulaganja za davatelje i stjecatelje licencije. U tom ću pogledu aktivno doprinosti radu suzakonodavaca tako što ću riješiti poteškoće u licenciranju na tržištima koja su ključna za konkurentnost Unije, posebno s obzirom na razvoj interneta stvari i promjenu globalne ravnoteže vlasništva nad patentima bitnim za normu. Naposljetku, Direktivom EU-a o biotehnoškim izumima, koja je donesena prije više od dva desetljeća, utvrđena su temeljna načela za patentiranje biotehnoških izuma. S obzirom na nova kretanja na tržištu biotehnologije moramo osigurati da se zaštitom intelektualnog vlasništva optimalno potiče biotehnoški sektor EU-a i da ona bude jedan od elemenata u pripremi budućeg akta EU-a o biotehnologiji.

Drugo, budem li potvrđen, radit ću na daljnjoj modernizaciji okvira za intelektualno vlasništvo kako bi ga se prilagodilo tržišnim okolnostima u nastajanju, npr. razvoju umjetne inteligencije, i mogućim izazovima koje one mogu predstavljati, pri čemu ću prednost dati blagostanju naših građana i industrijskim ciljevima EU-a. Naša pravna stečevina u području žigova i prava dizajna nedavno je modernizirana kako bi se prilagodila digitalnom dobu i smanjilo administrativno opterećenje, a nova pravila o oznakama zemljopisnog podrijetla za obrtničke i industrijske proizvode prepoznala su nedovoljno iskorištenu vrijednost koju stvaraju naši obrtnici i obrtnice. Vrednovanjem tradicionalnog znanja i iskustva iskoristit ćemo intelektualno vlasništvo da odamo priznanje njihovu radu i zaštitimo dobro plaćena radna mjesta, među ostalim u manje industrijaliziranim regijama. Iako umjetna inteligencija može zakomplicirati ključne koncepte prava intelektualnog vlasništva, kao što su izumiteljstvo, patentibilnost, autorstvo i distribucija ekonomske rente, smatram da bismo trebali uspostaviti ravnotežu između promicanja i olakšavanja inovacija, uz istodobno osiguravanje zaštite nositelja prava. U budućnosti ćemo morati osigurati da sustav intelektualnog vlasništva EU-a omogući prihvaćanje i uvođenje umjetne inteligencije i rješenja koja se temelje na njoj, istodobno osiguravajući postojanje odgovarajućih zaštitnih mjera kako bi se spriječila njihova zlouporaba. To se posebno odnosi na zaštitu patenata i poslovnih tajni u doba velike količine industrijskih podataka.

Treće, pravo intelektualnog vlasništva može potaknuti ulaganja i povećati konkurentnost samo ako se djelotvorno provodi. Budem li potvrđen, radit ću na tome da autori i izumitelji u EU-u dobiju pravedan prihod od svojih djela i inovacija te da se zaštiti nematerijalna imovina MSP-ova i olakša njihov pristup financiranju. Moramo olakšati MSP-ovima da primjenjuju i štite svoja prava intelektualnog vlasništva jer intelektualno vlasništvo može znatno povećati njihovu sposobnost stjecanja likvidnosti i uvođenja inovacija na tržište. Budući da je veća vjerojatnost da će MSP-ovi propasti zbog povreda intelektualnog vlasništva nego veća poduzeća, istražiti ću mogućnost stvaranja snažnog i prilagođenog mehanizma za potporu intelektualnom vlasništvu MSP-ova, npr. Fonda za MSP-ove. Krivotvoreni proizvodi činili su 2019. gotovo 6 % ukupnog uvoza u EU (u vrijednosti od 119 milijardi EUR), što je dovelo do gubitka 670 000 radnih mjesta i 15 milijardi EUR poreznih prihoda. Zbog toga je za Komisiju ključna provedba propisa. U tu ću svrhu nastojati provesti Komisijinu Preporuku protiv krivotvorenja, koja uključuje mjere i instrumente za borbu protiv krivotvorenja i bolju zaštitu prava intelektualnog vlasništva. Tu spada i nedavno objavljeni alat za sprečavanje kibernetičkih napada kako bi se MSP-ovi bolje zaštitili od krađe poslovnih tajni na internetu i ublažile negativne posljedice kibernetičkih napada.

Naposljetku, za zaštitu i iskorištavanje nematerijalne imovine nužna je kohezivna međunarodna strategija intelektualnog vlasništva. Budem li potvrđen, namjeravam proaktivno braniti interese Unije u međunarodnim forumima za intelektualno vlasništvo kao što je Svjetska organizacija za intelektualno vlasništvo.